

KURIER Popularny

Organ Wojewódzkiego Komitetu

PPS

Rok II

Łódź, niedziela 13 października 1946 r.

Nr 282 (352)

Niemiecka furia!

Wciąż niepoprawni Niemcy zaczynają mówić o powrocie na Wschód

„Domagając się” korekty granic z Polską — są „oburzeni” z powodu oświadczenia min. Mołotowa

Prasa niemiecka skarży się na oświadczenie Mołotowa, próbując pocieszyć czytelników tym, że sprawa niemieckich granic wschodnich będzie ostatecznie zdecydowana na Konferencji Pokojowej. Wyczuwa się niedwuznacznie, że Niemcy liczą na zmiany na tej Konferencji, a stanowisko radzieckie jest poważną przyczyną ich obecnego niepokoju.

Publikowany w brytyjskiej strefie „Spandauer Volksblatt” zamieścił artykuł wstępny pt.: „Ciężki cios”. W artykule tym czytamy, między innymi, że „miliony wysiedlonych Niemców żyły dotychczas nadzieją, że po uspokojeniu nastrojów i po ustaleniu w ramach rozsądnego traktatu pokojowego granicy polsko-niemieckiej, będą mogli powrócić na swą ziemię. Oczekiwania te zostały unicestwione przez ostateczne oświadczenie ministra Mołotowa. Wypowiedzi ministra Mołotowa oznaczają również ciężki cios, wymierzony przeciwko demokratycznym Niemcom.

W nieoficjalnym organie SED „Telegraf”, wychodzącym również w strefie brytyjskiej ukazał się komentarz pióra Paula Loebe, w którym autor zestawia przeciwstawne poglądy Byrnese i Mołotowa w sprawie granicy polsko-niemieckiej, stwierdzając od siebie, że „przy ostatecznym rozwiązaniu tego problemu muszą być uwzględnione wszystkie fakty, które w chwili powzięcia uchwał poczdamskich nie były jeszcze znane lub zostały pominięte. A oto jeden z motywów:

„Jest to niewątpliwie terytorium zamieszkałe przez Niemców, które zgodnie z Kartą Atlantycką oraz z innymi uchwałami zwycięzców, nie może być poddawane jakimkolwiek zmianom bez „zgody narodów, przez te zmiany dotkniętych”.

Konferencja pokojowa nie powinna pominąć tych szczegółów. Wszyscy Niemcy bez różnicy partii żywią takie nadzieje”.

„Der Kurier” publikuje deklarację poszczególnych niemieckich stronnictw politycznych w Berlinie na temat oświadczenia Mołotowa w sprawie granicy polsko-niemieckiej. Deklaracje te „Der Kurier” miał otrzymać w odpowiedzi na ankietę, wystosowaną przez to pismo do poszczególnych partii niemieckich.

Biurowi SED odpowiedziało, że „oświadczenie Mołotowa o ostatecznym charakterze granicy wschodniej nie zmienia stanowiska SED w tej sprawie. Pragniemy, aby politycy aliancy doszli do porozumienia w różnicy poglądów na sprawę zagadnienia granicy wschodniej i aby w interpretacji uchwał poczdamskich uwzględnili interesy gospodarki niemieckiej i narodu niemieckiego”.

Na odbytym niedawno kongresie berlińskiej SPD przemawiał przewodniczący tej partii w Berlinie, Franz Neumann. Przemówienia tego, według treści podanej w tych pismach, nie można inaczej określić, jak karygodnym wystąpieniem antypolskim, które swą

bezczelnością i antypolskością usunęło w cień wszelkie dotychczasowe wystąpienia niemieckie podobnego pokroju.

Neumann oświadczył między innymi: „Z wielkim wzburzeniem przyjęliśmy wiadomość o owym fałszywym niformowaniu aliantów, jakoby ziemie wschodnie zostały rzekomo opuszczone przez Niem-

ców i tylko dlatego oddane zostały przez Związek Radziecki Polsce w celach administracyjnych.

Zapytujemy, kiedy przybyły miliony wypędzonych ludzi, którzy w przeciągu kilku godzin (?), zabrawszy ledwie najnieodowniej — rzeczy, musieli opuścić swoją ojczystą ziemię?

W odpowiedzi na ten niesłycha-

ny atak antypolski, Polska Misja Wojskowa w Berlinie wystosowała do Sojuszniczej Rady Kontroli notę protestacyjną.

Wszystkie pisma niemieckie w Berlinie i na prowincji, z wyjątkiem prasy kontrolowanej przez władze brytyjskie, przyniosły na czołowych miejscach komunikat o tej nocy.

W nocy tej zażądano wydania rozporządzenia w celu uniemożliwienia w przyszłości publikowania wypowiedzi, obrażających którykolwiek z narodów zjednoczonych, oraz ukarania winnych.

Konferencja na oceanie? Czy Wielka Czwórka spotka się na pokładzie „Aquitanii”?

LONDYN (PAP). W sobotę wieczorem ogłoszono tu wiadomość, że znany transatlantyk brytyjski — „Aquitania”, który w okresie wojny pełnił służbę transportową, dokona w październiku specjalnej podróży do Nowego Jorku, przewoząc delegację brytyjską na radę ministrów spraw zagranicznych pod przewodnictwem min. Bevena.

„Aquitania” zawinie również do jednego z portów francuskich, by zabrać na pokład członków delegacji francuskiej, radzieckiej i amerykańskiej.

Koła polityczne przewidują, że już w toku podróży poczynione będą daleki idące przygotowania do spotkania nowojorskiego.

Na statku urzędowo specjalną salę konferencyjną. Mówi się, że na pokładzie „Aquitanii” odbyć się może już samo następane zebranie ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki. Koła urzędowe powstrzymują się od odpowiedzi na pytania, czy ministrowi Bevinowi towarzyszyć będą w podróży ministrowie Mołotow i Byrnes oraz premier Bidault. Na razie istnieją oznaki, że taka konferencja ministrów spraw zagranicznych nie odbędzie się na „Aquitanii”, wiadomo bowiem, że Minister Mołotow przygotował się do podróży statkiem „Queen Elisabeth”, który opuszcza Southampton w dniu 16 października, podczas gdy „Aquitania” ma odpuścić dopiero o 11 dni później.

Jednakże nawet bez kompletu Wielkiej Czwórki na pokładzie „Aquitanii” odbędą się zapewne ważne narady, przewiduje się bowiem, że prócz ministra Bevena, statkiem tym udadzą się do Ameryki co najmniej zastępcy pozostałych ministrów spraw zagranicznych.

Pasażerowie „Aquitanii” nie będą

mogli wziąć udziału w otwarciu zgrupowania ONZ, przybędą bowiem do Nowego Jorku mniej więcej z 10-dniowym opóźnieniem. Opóźnienie to jest na ręce ministrowi Bevinowi, który przygotowuje się do rozmów z premierem egipskim w Londynie, nie odpowiada jednak, być może ministrom Mołotowowi oraz premierowi Bidault.

WIELKA CZWÓRKA

BEVIN
(Anglia)MOŁOTOW
(ZSRR)BIDAULT
(Francja)BYRNES
(USA)

Przemówienie Prezydenta Bieruta na warszawskiej akademii ku czci I Dywizji im. Kościuszki

Witam Was, żołnierze i oficerowie 1-ej dywizji im. Tadeusza Kościuszki! Składam Wam w dniu sławnej trzeciej rocznicy bitwy pod Lenino słowa gorącego uznania w imieniu Rzeczypospolitej. Wasz pełen chwały pochód bojowy w walce o wyzwolenie ojczyzny spod przemo cy najeźdźcy hitlerowskiego czci dziś cały naród polski.

Na długim, ofiarnym, najpiękniejszym czynami poświęcenia i bohaterstwa a także i potokami serdecznej krwi, wytyczonym szlaku — kroczył niezmordowanie żołnierz polski ramię w ramię z żołnierzem Armii Czerwonej, walcząc z zacieklą o-

porem wroga — ku zwycięstwu, które naród nasz zawdzięcza dziś swą wolność. W pochodzie tym, uwiecznionym czynami niezatartej na wieki sławy — Pierwsza Dywizja Kościuszkowska wyróżniła się swą szczególną pionierską rolą i zasługą. Ona to dała jeden z najwspanialszych przykładów wierności patriotycznej dla kraju ojczystego i spójni z narodem, który targał się przez lata rozpaczliwie w kajdanach przemocy okupanta hitlerowskiego. Wieczystą chlubą i złotymi zgłoskami w dzieje narodu wpisana kartą stał się czyn zbrojny wychodźstwa polskiego, podjęty ofiarnie i z najwyższym zapa-

łem przez Związek Patriotów Polskich w ZSRR. Ten czyn historyczny zespolony z samoobroną i walką narodu, prowadzoną przez formacje partyzanckie i organizacje bojowe kraju, stał się podwaliną naszego wyzwolenia i podstawą dzisiejszej wolności i niepodległości polskiej.

Z Pierwszej Dywizji Kościuszkowskiej wyrosła 1-sza Armia Polska, która stała się trzonem dzisiejszego Odrodzenia Wojska Polskiego. W październiku 1943 r. 1-sza Dywizja Polska odbyła swój chrzest bojowy na polach bitwy pod Lenino. Męstwo i waleczność żołnierza polskiego okrywa nieśmiertelną sławą oręża Polski, zarówno w tej jak i w wielu innych bitwach aż do chwili, gdy wraz z Armią Czerwoną, żołnierz polski zaatakował nad Berlinem sztabler zwycięstwa.

Składając dziś hołd tysiącom poległych na tym szlaku bojowym braci — pragnę wyrazić równocześnie gorącą podziękę w imieniu całego narodu Wam, żołnierze kościuszkowscy w dniu Waszej rocznicy. Niech żyje na wieki w pamięci narodu Wasz sławny czyn zbrojny i wasza wspaniała rocznica! Niech żyje Wojsko Polskie, budujące dziś wraz z całym narodem trwałe zrebry pokoju i podstawy naszego nowego pochodzenia pokojowego ku braterstwu, sprawiedliwości i wolności, ku nowym formom ogólnoludzkiego szczęścia i dobrobytu!

Ogłoszenie ustawy o ordynacji wyborczej

WARSZAWA, (PAP) — Ukażal się 48 numer Dziennika Ustaw, w którym pod pozycją 274 ogłoszona została ustawa z dnia 22 września 1946 r. — ordynacja wyborcza do sejmu ustawodawczego.

D Z I S, dnia 13 października 1946 r. w sali Teatru Powszechnego T. U. R. przy ul. 11 Listopada 21, odbędzie się:

Nadzwyczajna Konferencja Aktywu P.P.S.

Województwa Łódzkiego

Na porządku obrad: 1) Sprawa Wyborów do Sejmu, 2) Stanowisko PPS. w chwili obecnej, 3) Sprawy organizacyjne.

W Konferencji wezmą udział tow. tow.: Stanisław Szwalbe, Przewodniczący Rady Naczelnej PPS, Józef Cyrankiewicz — Sekretarz Generalny PPS. i Dr. Julian Hochfeld — członek Komisji Politycznej CKW. PPS.

Początek obrad o godz. 10 rano.

Wstęp za okazaniem karty uczestnictwa i legitymacji partyjnej.
Sekretariat Wojewódzkiego Komitetu P. P. S.

Dotkliwy i bolesny atak

Bywają sytuacje i momenty w naszym życiu, które w nawale rozmaitych, ważnych wydarzeń są niedostrzegane albo wręcz niedoceniane. Istnieją środowiska i grupy, które wykorzystując ogólną sytuację i zainteresowanie kraju problemami zasadniczej natury, wybierają sobie właściwy ku temu czas, aby przypuścić niewidocznie prawie a jednak dotkliwie atak na młodą naszą państwowość za pomocą rzucania się na najdelikatniejszą strunę naszego aparatu państwowego, bo na jego życie gospodarcze. Robota ta niestety, niejednokrotnie udaje im się, a ponieważ zawsze na pozór pozbawiona jest stępla politycznego, łupieżstwo dokonywane jest z całą premedytacją, a ofiarą jego pada zawsze i w przeważającej swojej części — najofiarniejszy element społeczeństwa — klasa pracująca.

Jesteśmy świadkami od szeregu ostatnich dni ciągle wzmagającej się i przybierającej na sile fall drożyzny, która w sztuczny i wyrafinowany sposób przygotowana została przez społeczne, szkodliwe i niesumienne elementy, dokonujące podwójnej zbrodni. Z jednej strony skierowana ona jest przeciwko Państwu, walczącemu wszystkimi możliwymi środkami z trudnościami wynikającymi z przyczyn ostatniej wojny i rabunkowej okupacji hitlerowskiej, a z drugiej natomiast wymierzona jest PRZECIWKO LUDNOŚCI PRACUJĄCEJ. DLA KTOREJ ZAROBEK, WYNAGRODZENIE ZA UCZCIWA PRACĘ, JEST JEDYNYM ŹRÓDŁEM UTRZYMANIA.

Na przekór wszelkim próbom idącym w kierunku ustabilizowania stosunków w kraju i zbliżania nas systematycznie do uregulowania naszego życia gospodarczego zaznaczającego się stałym podnoszeniem stopy życiowej mas pracujących, — spekulacja, oszustwa, nieuzasadnione przechowywanie i magazynowanie towarów i artykułów spożywczych powodują drożyznę, wysrubowując ceny artykułów pierwszej potrzeby i przez to w najłatwiejszy na świecie sposób DOKONUJĄ ZORGANIZOWANEJ OBNIŻKI PŁAC ROBOTNIKÓW i obniżają wartość naszego pieniądza jako środka płatniczego. Każdy dzień przynosi nowe ataki, ceny skaczą dowolnie w zależności od woli i chęci spekulantów, których rola i działalność coraz mocniej nabiera charakteru zorganizowanej walki ze społeczeństwem, stanowiącym przedmiot bezkarnego wyzysku i oszustwa.

Obecna pora roku — jak powszechnie wiadomo, stanowi zawsze ten czas, w którym każdy w miarę swoich możliwości stara się zaopatrzyć na zimę w niezbędne artykuły, opał czy odzież. I właśnie teraz, kiedy każdy z pracujących z trudem i niejednokrotnie wielkim wysiłkiem, stara się, odmawiając sobie często najkonieczniejszych rzeczy, zmobilizować fundusze na zakup ziemioplodów czy węgla, stała nagle przed problemem płać DODATKOWEGO, NIEUZASADNIIONEGO NICZYM HARACZU NA RZECZ PASKARZY I SPEKULANTÓW.

Wszystkie kraje w Europie nawiedzone są plagą paskarstwa i spekulacji. Wszystkie one mniej lub więcej skutecznie waleczą z tym szkodliwym społecznym, starając się ograniczyć możliwość hasania metów i hien żerujących na trudnościach. Zresztą zjawiska te są zawsze następstwem wojen, które przynoszą za sobą zanik zasad etycznych i moralnych, oraz wyzwalają żarłoczne instynkty handlarzy, dla których horendalne zyski stanowią jedyne i istotne zainteresowanie. Nie trzeba udawać ani szkodliwości tego niecnego procederu, ani skutków, jakie on wywołuje. Człowiek pracy, poddawany ciągle tym harcóm i rzucony na ich pastwę, traci w końcu wiary w sprawiedliwość i poczucie praworządności. Budzi się w nim złość, stan taki wpływa negatywnie na jego wydajność pracy, a bezsilność wywołuje rozgoryczenie i zrozumiałą w takich wypadkach niewiarę.

Były już przed nami zimy ciężkie. Potrafiliśmy zwycięsko pokonać piętujące się trudności. Należy teraz zrobić wszystko, aby przeciwstawić się zbrodniczej akcji drożyzny. Wszystkie powołane do tego czynniki powinny stanąć do walki z tym szkodliwym społecznym. Organizacje gospodarcze i nasz ruch spółdzielczy mają najlepszą sposobność wykazania swojej sprawności i poczucia obywatelskiego stanowiska.

Na ten dowód świadomości i gotowości wypowiedzenia bezwzględnej walki burzycielom życia gospodarczego Polski, czeka całe społeczeństwo, czekają wszyscy ludzie pracy.

ARTUR KARACZEWSKI

Francja dziś zdecyduje „tak” albo „nie”

PARYŻ (PAP). Dzisiaj w niedzielę, 13 października, odbędzie się referendum w sprawie przyjęcia, lub odrzucenia projektu nowej konstytucji francuskiej.

Trzy główne partie francuskie MRP (Ruch Republikańsko - Ludowy), socjalści i komuniści, które razem dysponują 75 proc. mandatów w zgromadzeniu konstytucyjnym, wezwały swych zwolenników do głosowania za projektem nowej konstytucji i do odpowiedzi twierdzącej w referendum. Poza tym związki zawodowe oraz różne mniejsze ugrupowania polityczne, jak Liga Praw Człowieka, „Front Narodowy”, „Związek Francuskiej Młodzieży Republikańskiej” oraz „Związek Drobnych Handlowców” również wzywają wyborców do głosowania za nową konstytucją.

Powody dla których trzy główne partie wzywają wyborców do udzielenia poparcia nowej konstytucji są różne. Jedynie wspólne hasło — to położenie kresu niebezpieczeństwu prowizorium w życiu politycznym Francji, które trwa już zbyt długo. Ruch republikańsko - ludowy (MRP) widzi w nowej konstytucji jedynie ustrój tymczasowy, który w niedalekiej przyszłości będzie musiał ulec rewizji. Przedstawiciele MRP podkreślali niejednokrotnie w wypowiedziach publicznych, że będą dążyli do rewizji konstytucji w tym sensie, żeby uprawnienia prezydenta republiki zostały rozszerzone i wzmocnione. Innymi słowy, przedstawiciele postępowych katolików (MRP) będą dążyli do tego, żeby przyszły ustrój Francji był jak najbardziej zbliżony do projektu konstytucji wysunętego przez generała De Gaulle'a. Jest rzeczą charakterystyczną, że MRP podczas propagandy wyborczej powstrzymywała się od wszelkiej krytyki działalności generała De Gaulle'a.

Komuniści i socjaliści zasadniczo popierają projekt nowej konstytucji w jej obecnej formie. Jednakże partia socjalistyczna, a przynajmniej pewien jej odłam chciałby widzieć połączenie stanowiska premiera i prezydenta republiki w jednej osobie.

W jednym ze swych przemówień przywódca socjalistów francuskich Leon Blum dał niedwuznacznie wyraz takiemu stanowisku. Niektóre kółka francuskiej partii socjalistycznej wyrażają pogląd, że uprawnienia prezydenta republiki powinny być rozszerzone, w czym idą na ręce generałowi De Gaulle i jego zwolennikom.

Przeciwni projektowi nowej konstytucji występują: „Republikańska Partia Wolności” (PRL), „Zjednoczenie Republikańców Lewicowych” (dawni radykałowie) i inne mniejsze ugrupowania: „Związek Degaulistów”, „Zjednoczenie Demokratyczne”, Partia Republikańsko-Społeczna”.

Ostatnie dwa ugrupowania nie mają poważniejszych wpływów wśród wyborców i nie mogą wpłynąć na wynik referendum. Natomiast trzy pierwsze partie — PRL, radykałowie i degaulliści są finansowani przez wielkie trusty i banki, tak, że rozporządzają dużymi funduszami na akcje propagandowe.

Niektóre ugrupowania polityczne nie zajęły określonego stanowiska w sprawie nowej konstytucji i pozostawiają swym członkom całkowitą wolność co do wypowiedzenia się za lub przeciw konstytucji. Do ugrupowań tych należą: „Związek Francuskich Pracowników Chrześcijańskich”, „Francuski Związek Rolników” oraz „Francuski Związek Urzędników”. Niemalże znaczenie dla wyniku referendum ma stanowisko kościoła francuskiego i klery katolickiego. Wydaje się jednak, że Kościół nie zdecydował się zająć wyraźnego stanowiska w sprawie nowej konstytucji.

Ostateczne postanowienie Sojuszniczej Rady Kontrolnej

BERLIN (PAP). — Pod przewodnictwem przedstawiciela Francji gen. Koeniga odbyło się posiedzenie sojuszniczej Rady Kontrolnej, w którym wzięli udział marszałek Związku Radzieckiego Sokolowski, przedstawiciel Stanów Zjednoczonych gen. Mac Narney i przedstawiciel Wielkiej Brytanii marszałek Sholto Douglas. Sojusznicza Rada Kontrolna postanowiła, że wyroki śmierci, wydane

przez Międzynarodowy Trybunał Wojenny przeciwko niemieckim przestępcóm wojennym, będą wykonane 16 października 1946 roku. Przy wykonaniu wyroku będą obecni członkowie specjalnej komisji, wyznaczonej w tym celu przez Radę Sojuszniczą, przedstawiciele prasy — po dwóch przedstawicieli każdego z mocarstw okupacyjnych oraz oficjalny fotograf.

Warszawa w hołdzie Kościuszkowcom Podniosła uroczystość w rocznicę bitwy pod Lenino

WARSZAWA (PAP). — W dn. 12 bm. w sali „Roma” odbył się pierwszy zlot byłych żołnierzy I-ej Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. Na dłuższy czas przed rozpoczęciem obrad sala była zapelniona uczestnikami bitwy pod Lenino, żołnierzami i oficerami I-ej Dywizji.

Przewodniczący obradom gen. St. Zawadzki, który w krótkim przemówieniu powitalnym otwiera zjazd bohaterów szlaku Lenino — Warszawa — Berlin. Na wniosek przewodniczącego sala uczciła minutą głębokiego milczenia wszystkich tych kościuszkowców, którzy polegali na sławnym szlaku bojowym Dywizji. Następnie powołane zostaje prezydium obrad, do którego weszli ministrowie, kościuszkowcy, przedstawiciele partii politycznych, generalicji, wyżsi oficerowie, inwalidzi-kościuszkowcy, osadnicy zdemobilizowani żołnierze oraz rodziny poległych. Przewodniczący prosi ob. Prezydenta o zabranie głosu, co sala wita długo niemilkającymi oklaskami i okrzykami „Niech żyje”.

Przemówienie Vice-Premiera

Z kolei przemawia owacyjnie powitany wicepremier ob. Gumułka, który stwierdził m. in.:

Żołnierz polski zaważył na wyborze przez naród nowych dróg rozwojowych. Pierwszy bój pod Lenino, w którym w ziemię słowiańską na wschodzie wsiała krew żołnierza polskiego i radzieckiego, wpłynął na kształtowanie się myśli politycznej, która legła u podstaw Odrodzonej Polski Demokratycznej. Na tym polega historyczna zasługa Kościuszkowców.

Wicepremier Gumułka wskazuje dalej, że w bitwie pod Lenino „Kościuszkowcy” krwią swoją wypisywali treść sojuszu polsko-radzieckiego, który formalnie został zawarty w kwietniu ub. r. Jakże zna-

czenie układ ten posiada dla Polski — mówi wicepremier — nie trzeba dzisiaj dowodzić. Najlepiej świadczy o tym stanowisko, zajęte przez Związek Radziecki wobec ataków na nasze granice zachodnie.

Walka trwa nadal. Skończyła się wprawdzie walka z Niemcami i wyzolenie Polski, lecz nie skończyła się walka z reakcją o nową Polskę.

Polska pójdzie naprzód po tej drodze, po której szli i idą nieugięci bohaterzy, legendarni i sławą okryci żołnierze kościuszkowcy — kołczy mówca wśród burzliwych oklasków i owacji zebranych.

Marszałek Żymierski na trybunie

Następnie wchodzi na trybunę marsz. Żymierski, powitany entuzjastyczną, długotrwałą owacją. W przemówieniu swym powiedział Marszałek m. in.:

„Powróciliście do Polski pierwsi, powróciliście nie jako tulańcy, lecz jako wyzwolicieli. Powróciliście do Polski z rozwiniętymi sztandarami z bronią w ręku. Wam przypadł w udziale honor walki o wyzwolenie Warszawy. Wam przypadł w udziale zaszczyt reprezentowania wojska polskiego w historycznym szturmie Berlina. I szła Dywizja im. Tadeusza Kościuszki — dywizja z pod Lenino, Warszawa i z pod Berlina — stała się żywym symbolem słuszności drogi, którą wskazał narodowi i żołnierzowi polskiemu obóz demokratyczny. Dzisiaj z perspektywy czasu możecie z dumą spojrzeć na wasz dorobek. Z dumą i miłością spogląda też na Was cały naród polski, który widzi i docenia wasz wielki wkład w dzieło wyzwolenia i odbudowy Ojczyzny.

Kościuszkowcy, jak i wszyscy żołnierze demokracji — to nie elita stojąca ponad narodem, pragnąca mu cokolwiek narzucać. Kościuszkowcy, jak i wszyscy żołnie-

rze demokracji — służbę narodowi i posłuszeństwo jego demokratycznym władzom z Krajową Radą Narodową na czele — poczytują sobie za zaszczyt i podstawowy obowiązek. A dzisiaj służba narodowi — to walka o utrwalenie ustroju demokratycznego, fundamentu, nie naruszalności naszych granic, niepodległości i suwerenności Rzeczypospolitej, jej pomyślnego i pokojowego rozwoju.

Zjazd wasz odbywa się w momencie kiedy wchodzimy w decydujący etap walki o utrwalenie władzy ludowej w Polsce. Wy, jako pełnoprawni obywatele swego kraju, weźmiecie w niej najczynniejszy udział, przyczyniając się wszelkimi siłami do zwycięstwa zjednoczonych sił demokracji polskiej.

Przemówienia te sala przyjmuje wielokrotnymi oklaskami i okrzykami.

Następnym mówcą był gen. Witold, który wystąpił w imieniu Związku Uczestników Walk o Niepodległość i Demokrację.

Z kolei pozdrawia kościuszkowców minister świątkowski w imieniu Tow. przyjaźni polsko-radzieckiej i prezes Tow. Przyjaciół Żołnierza ob. Matuszewski.

Zakończenie akademii

Następuje odczytanie szeregu depeš powitalnych nadesłanych przez nieobecnych kościuszkowców i przedstawicieli władz. Zjazd otrzymał depešę powitalną od premiera Osóbki-Morawskiego, bawiacego w Kijowie, od członka prezydium KRN — Zambrowskiego, ministra Minca, gen. Berlinga, Wandy Wasilewskiej oraz W. Moczłowa w imieniu Komitetu Wszechsłowiańskiego.

Uroczystości pierwszego dnia zjazdu zakończyły się złożeniem wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza i oddaniem honorowej salwy armatniej.

Wiele starych nawyków — obłudnego przemilczania zasadniczych zagadnień przetrwało do dnia dzisiejszego

Polityka i gra polityczna

Niejednokrotnie, po dłuższej rozmowie na tematy polityczne, po stwierdzeniu zawilości i chyłności w przetargach między państwami i stronnictwami jakiegoś kraju, po choćby powierzchownym tylko uświadomieniu sobie mechanizmu zjawiska zwanego „grą polityczną” — przeciętny człowiek macha niechętnie ręką i orzeka: „polityka — to jednak szachrajstwo i w ogóle paskudna sprawa”.

Jest w tego rodzaju postawie coś z lenistwa umysłowego laika, obawiającego się trudów uważnego śledzenia wydarzeń politycznych, ale jest jednocześnie i zdrowy bunt przeciwko tym celowym i obłudnym niedomówieniom, jakie w swej działalności ujawniali i ujawniają, niestety, do dnia dzisiejszego niektórzy politycy. Nie było przed wojną ani jednego stronnictwa o programie zachowawczym, któreby oświadczyło uczciwie: my bronimy interesów posiadaczy... oczywiście ksztem robotnika i biednego chłopca. Było natomiast misterne spiętrzenie argumentów o patriotycznym najeźdźczie i brzmieniu, które sprytnie maskowało właściwe klasowe cele. Pełz to niewyrobieni politycznie chłopcy, w początkowym okresie po pierwszej wojnie światowej, mieli kłopotów z właściwym rozróżnieniem politycznym. Wszyscy bowiem mówcy „gadali dobrze”, a przecież wiadomym było, że wielu z nich oszukuje.

Dziś sytuacja uległa już dużej poprawie. Lewicowe partie robotnicze i chłopskie zdołały zdemaskować niejednego dobrze płatnego „obrońcę ludu”. Wojna wykazała ponadto, kto w Polsce jest faktycznym nosicielem hasła niepodległościowych i postępowych, a kto troszczył się tylko o zabezpieczenie swego majątkowego stanu posiadania.

Tym niemniej jednak wiele starych nawyków obłudnego przemilczania zasadniczych zagadnień przetrwało do dnia dzisiejszego. Gdybyśmy zechcieli zamknąć je w jednym słowie to najbardziej odpowiednim byłby wyraz „tymczasowość”. Ten przymiotnik widnieje w nazwie centralnych Władz Państwowych, na legitymacjach różnego rodzaju, ba! oglądałem podręcznik szkolny zaopatrzonego tym popularnym w Polsce

po wojnie słowem. Ogromna większość gazet partyjnych i bezpartyjnych, pisząc o Rządzie Jedności Narodowej, nie używa tego przymiotnika. Jest to nietylko przejaw kurtuazji w stosunku do władz państwowych, ale — co najważniejsze — wyraz troski o istotne sprawy związane z losem naszych przemian ustrojowych.

Nie będzie przesadą twierdzenie, że dziś przymiotnik „tymczasowy” stał się ostatnią deską ratunku dla tych wszystkich, którym właśnie Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej odciął drogę do przywilejów majątkowych i politycznych. Bliskie już wybory mogą być szansą odegrania się...

Wspomniana powyżej obłuda polityczna polega dziś na tym, że ci, którzyby chcieli twórców reformy przemysłowej i rolnej zepchnąć na margines życia politycznego, nie mówią dziś ani słowem o swej wrogości do tych reform, skrzętnie ukrywając

swoje klasowe oblicze. Ale pomówcie z nimi prywatnie. Braki i przejściowe błędy nowej gospodarki w Polsce podnoszą do rangi katastrofy... Oczywiście, że dla nich jedynym wyjściem z sytuacji jest reprivatyzacja, którą posunęliby tak daleko, jakby im na to pozwoliły okoliczności. To dla nich przymiotnik „tymczasowy” jest tą formalną okolicznością, którą zasłaniają się, deklamując obłudnie o praworządności.

Te obłudne niedomówienia można obserwować i w PSL. Pilnie z obowiązku dziennikarskiego czytam „Gazetę Ludową” i nie natknąłem się jeszcze ani razu na artykuł, któryby zajmował się sprawą oddziaływania na nasze życie tych, których konferencja jałtańska nazwała antydemokratami. Mówi się o tym, jakoby w Polsce przed wojną i w czasie okupacji nie było zorganizowanych różnego typu endeków i satanatorów. A przecież problem

eliminacji z życia politycznego antydemokratów był i jest przedmiotem troski w Czechosłowacji, Francji, Szwecji i w krajach współpracujących z Niemcami.

PSL woli milczeć, unikając tego bodajże zasadniczego dziś zagadnienia politycznego w Polsce. Mało. Problem ten pokrywa pięknymi słowami o woli narodu, podnosząc PSL do rangi stronnictwa reprezentującego interesy całej Polski. Jeżeli o tym piszemy, to nie poto, aby się wtrącać w czyjeś wewnętrzne sprawy, ale przecież ten ogon reakcyjny, jaki za sobą chce ciągnąć p. Mikołajczyk to sprawa całej Polski. Nie tylko zresztą: to sprawa międzynarodowych gwarancji, na które tak często powołuje się „pismo dla wszystkich”.

I dlatego przymiotnik „tymczasowy” może mieć dziś w Polsce właściwy wydźwięk tylko wśród tych, którzy szczerze troszczą się o gwarancje przetrwania reform ustrojowych. Tylko w ich obrębie działania może obowiązywać pojęcie „tymczasowości”, sprowadzające się do właściwego rozdziału wpływów partii i ich możliwości oddziaływania na całość kształt naszego życia.

ANTONI POKORSKI.

Papen
woli pozostać w więzieniu
NORYMBERGA, (SAP). — Komendantura brytyjskich wojsk okupacyjnych w Niemczech otrzymała prośbę von Papena, by zezwolono mu zamieszkać w strefie brytyjskiej.

Los byłego wicekancelarza Rzeszy nie jest jeszcze ustalony, a w każdym razie Papenowi nieczego na ten temat nie zakomunikowano.

Trzecia armia amerykańska utrzymuje w mocy zezwolenie na udanie się Papena do jakiegokolwiek miejscowości, położonej w strefie amerykańskiej, lecz Papen musi w każdym wypadku uzyskać zezwolenie władz lokalnych na prawo pobytu. Do póki Papen nie otrzyma odpowiedzi od władz angielskich, woli pozostać w więzieniu w Norymberdze.

ANKARA, (SAP). — Oficjalne koła tureckie zaprzeczają absolutnie wiadomości, pochodzącej ze źródeł zagranicznych, jakoby rząd turecki zaprosił Papena do Turcji i ofiarował mu wille na Bosforze.

Powrót 10 tys. Polaków

NORYMBERGA, (SAP). — Z Heidelbergu donoszą do kwartery głównej trzeciej armii amerykańskiej, że 9,450 Polaków, przebywających w strefie amerykańskiej od końca wojny, chce powrócić do Polski. Poza tym w najbliższych dniach tysiąc Polaków opuści obozy w Kassel i Stuttgarcie.

Największy zbrodniarz uniknął szubienicy w NORYMBERDZIE

TYM ZBRODNIARZEM JEST ADOLF HITLER

Na zdjęciu amerykańscy korespondenci oglądają ogród byłej kancelarii Rzeszy, gdzie spalono zwłoki Hitlera i Ewy Braun po ich wspólnym samobójstwie.

Jest to ilustracja z emocjonującej dziś, po wyroku na zbrodniarzy niemieckich, szczególnie aktualnej książki o procesie Norymberskim K. MALCZYŃSKIEGO p. t.

„NORYMBERGA” — NIEMCY 1946 r.

Książka ta ukazała się nakładem

SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „WIEDZA”

i jest do nabycia we wszystkich księgarniach

Prowokacje przedsiębiorców

przyczyną krwawych zniszczeń w Rzymie

RZYM, (SAP). — „Kto odpowiada za krwawe wypadki pod pałacem Viminale? Oto pytanie, które prasa rzymska stara się rozwiązać. Chciałaby dojść skąd pochodziła broń, w którą byli zaopatrzeni niektórzy manifestanci, co wskazywałoby raczej na istnienie jakiegoś z góry ułożonego planu.

Organ komunistyczny „Unita” oskarża przedsiębiorców,

że to oni zorganizowali „szumowiny faszystowskie”, przeprowadzając uprzednio kampanię w celu doprowadzenia mas robotniczych do stanu wzburzenia.

Organ chrześcijańskich demokratów „Popolo” przyznaje, że przedsiębiorcy — być może — postąpili nieostrożnie, ale nie uważa za możliwe, by dostarczyli broni manifestantom.

Baza USA w Neapolu?

Propozycja amerykańskiego sztabu

NEAPOL, (SAP). — Amerykański sztab główny zwrócił się do włoskich władz morskich z propozycją odstąpienia części portu w Neapolu jako chwilowej bazy morskiej dla amerykańskiej floty na Morzu Śródziemnym.

Komitet Odbudowy portu w Neapolu przesłał rządowi pismo, protestujące przeciwko ustąpieniu portu. Komitet uważa, że byłoby to za szkodą dla prac, dla ruchu handlowego i że cały szereg robotników zostałby pozbawiony pracy.

REWIA TYGODNIA

Palestyński kiel spróchniały
Sprawia kłopot niebawomy,
lecz choć strasznie spuchła gęba
Zal mu się pozbywać zęba.

Norymberskie znaki groźne
Wywołują ciarki mroźne,
A że drań jak oni bryka
Również nie uniknie stryka.

Nasza cudna polska jesień
Wywołuje moc uniesień
Pieszczą oczy darów stosy
Tych co mają pełne trzosy.

Góra, stęka, piszczy, jęczy,
Jasne, że się strasznie męczy,
Ważny moment już nadchodzi
Pewnie małą mysz urodzi.

W służbie dziecka

Ktoś musi zastąpić matkę...

R.T.P.D. obejmuje swoją działalnością prawie całą Polskę. 86 oddziałów, kilkaset placówek, gromadzi z natury rzeczy liczne zastępy pracowników. Wszyscy oni pracują dla dobra dziecka, w jego interesie. Od poziomu moralnego tego personelu zależy zasadniczo możliwość rozwijania pracy z dodatnim czy ujemnym wynikiem.

TRZEBA DO DZIECI PODCHODZIĆ Z SERCEM.

W pracy w R.T.P.D. jak w ogóle w dziedzinie opieki i wychowania dziecka muszą przeznaczać elementy uczuciowe. Osoby, nie mające serca dla dzieci, nie mają żadnych kwalifikacji do wykonania opieki, do kierowania wychowaniem, zwłaszcza, że są to przeważnie sieroty albo dzieci, które zgubiły rodziców i dla nich „serce”, uczucie jest podstawowym elementem.

Ktoś musi zastąpić matkę, ktoś musi przytulić dziecko, ktoś musi przeżywać z nim smutki i radości. „Urzędowe osoby”, o oschłych sercach, niechaj się nie zbliżają do dzieci, wyrządzą szkody, trudne albo niemożliwe nawet do naprawienia. Każda jednostka wstępująca w szeregi pracowników R.T.P.D. musi rozumieć, że idzie w służbę dziecka, że bierze na siebie pewne zadanie, za które właściwie nie ma zapłaty. Jest to bezsprzecznie praca honorowa, choć ciężka, bo troska o dziecko musi dominować w całym postępowaniu pracownika.

RATOWANIE DZIECI PRZED CHOROBYMI CIAŁA I DUSZY.

Z radością należy stwierdzić, że wielu ludzi oddaje R.T.P.D. cały swój czas, że stali się wprost fanatycznymi zwolennikami pracy w tym towarzystwie. Oprócz lekarzy, sędziów, nauczycieli, spotykamy ludzi młodych, którzy z wolnej woli zgłosili się do R.T.P.D., obejmując odpowiedzialne stanowiska, w sanatoriach, prewentoriach i t.d. Nie tylko kobiety, nadające się najlepiej do tej pracy, ale i mężczyźni pragną służyć dobrej sprawie ratowania dzieci przed chorobami ciała i duszy.

R.T.P.D. jest już posiadaczem poważnego majątku. Ośrodki rolne, domy, urządzenia żłobków, urządzenia biur, świetlice, domów dziecka, instytucji produkcji wymagają ścisłej i bardzo dokładnej rachunkowości. Należy stać na straży tego stanu posiadania, bo to przecież dobre dziecko wchodzi w rachubę. Administracja musi stać na wysokości zadania, żeby ani jedna złotówka nie poszła na marne.

DZIAŁALNOŚĆ W R.T.P.D. JEST PRACĄ W SŁUŻBIE DZIECKA.

Przy przyjmowaniu personelu musi obowiązywać zasada, że każdy pracownik idzie do R.T.P.D. dla dobra dziecka. Odznaka R.T.P.D. nadaje pewne dostojenie, wyróżnia z szeregu tłumy jednostki, które stanęły do pracy, kiedy dziecko polskie, ciężko doświadczone, znalazło się w potrzebie.

A dzieci takich jest w Polsce kilka milionów. Sieroty, półsieroty, chore na gruźlicę lub zagrożone innymi chorobami.

Należy dzwonić na alarm, że dzieciom grozi niebezpieczeństwo i tylko wielki wysiłek ofiary najszerzej może je uratować. Przeważająca ilość matek, jedynych żywicieli rodzin po stracie mężów i ojców, nie ma możliwości ratowania swoich dzieci własnym wysiłkiem. Czynniki społeczny musi

wkroczyć, podać pomocną dłoń, a R.T.P.D. jest z natury rzeczy powołane do spełnienia tej wielkiej pracy, o ile będzie miało współpracowników, którzy staną na wysokości zadania we wszystkich instytucjach R.T.P.D. muszą być rozlepienie hasła, wskazujące pracownikom, od kierowników do gońców włącznie, że przestępując progi instytucji R.T.P.D., muszą mieć świadomość, że idą w służbę dziecka.

Dorota Kałuszyńska.

SPÓŁDZIELNIA
WYDAWNICZA
„KSIĄŻKA”
sierpień — wrzesień 1946 r.
P O E Z J E
WL. BRONIEWSKI
Bagnet na broń
zł 35.—
Drzewo rozpaczające
zł 55.—
—
H O L U J
Wiersze z obozu
wyd. II
—
TIMOFEJEJEW
Wysoki płomień
zł 160.—
—
L. SZENWALD
Utwory poetyckie
zł 200.—
„KSIĄŻKA”

Czechosłowacja w latach walki i pokoju Pierwsza w Polsce wystawa brainiego narodu

W głównej sali Muzeum Narodowego ekipa czechosłowackiego ministerstwa informacji przystąpiła do urządzania pierwszej w Warszawie czechosłowackiej wystawy, która ma nosić nazwę: „Czechosłowacja w latach walki i pokoju”.

Prace prowadzi dwóch czeskich inżynierów: architektki Gruss i Wrańa oraz słowacki malarz, piastyk Palusz.

Przed kilku miesiącami powstał w Pradze w ministerstwie informacji projekt zorganizowania dla krajów słowiańskich dwóch wędrownych wystaw, któreby zapoznały bratnie narody słowiańskie z historią Czechosłowacji w latach 1938—1946. Wystawy zostały szybko zorganizowane. Jedną z nich już we wrześniu wyruszyła na Bałkany do Jugosławii i w tej chwili oglądają ją mieszkańcy Belgradu. Ze stolicy Jugosławii przeniesiona zostanie do Zagrzebia, następnie do Lublany, a wreszcie do Sofii, stolicy Bułgarii. Druga, niemal identyczna, zostanie otwarta w Warszawie dnia 17 b.m. w obecności czechosłowackiego ministra informacji, dra Wacława Kopeckiego i jego przedstawiciela na Słowację, d-ra Belusza. Nadto przybywa do Warszawy znany czeski karykaturzysta, dyr. Hofmeister.

Przy okazji należy zaznaczyć, że dr. Wacław Kopecki będzie pierwszym oficjalnym przedstawicielem rządu czechosłowackiego, który odwiedzi po wojnie Polskę. Po miesięcznym pobycie w Warszawie, projektowane

jest pokazanie wystawy w Moskwie, a następnie znów w Polsce, a mianowicie w Łodzi, i w Krakowie.

Wystawa bogatymi zbiorami fotografii i fotomontaży, wykresami, dokumentami historycznymi, zilustruje walkę narodów: czeskiego i słowackiego z najazdem hitlerowskim i odbudowę wolnego życia w wyzwolonej Czechosłowacji.

W organizowaniu wystawy biorą również udział przedsta-

wiciele Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Czechosłowackiej.

Z inicjatywy tego Towarzystwa przewidziany jest w przeddzień święta narodowego Republiki Czechosłowackiej, w niedzielę, dnia 27 b.m., wielki koncert, na którym wystąpi czeska śpiewaczka o światowej sławie, Ewa Pynchlikowa, przy akompaniowaniu i udziale Karola Nadbala, znakomitego dyrygenta orkiestry Teatru Narodowego w Pradze Czeskiej.

Nowe paczki z USA przysłane przez Polonię amerykańską

W najbliższym czasie przybędą do Polski paczki ubranicowe oraz żywnościowe, zebrane i przesłane przez Polonię amerykańską.

Transport ten jest zapoczą-

tkowaniem indywidualnej pomocy rodzinom polskim, które za pośrednictwem ambasady amerykańskiej nawiązały kontakt z Polonią amerykańską.

HEINZ POL

19)

A. O.

Z działalności V-ej kolumny

Wielu bezpartyjnych Niemców zagrańca i wszyscy członkowie partii musieli posiadać dokument, a mianowicie legitymację zagraniczną („Ausbands Ausweis”). Był to wynalazek Bohla z 1931 roku. Ten „Ausweis” zawierał 10 przykazań, które z jednej strony fałszywie przedstawiały zagrańca rzeczywiście cele hitlerowskiego reżimu i jego organizacji i miały chronić od podejrzeń posiadaczy owej legitymacji. Z drugiej strony uprzedzały Niemców, czego w rzeczywistości w Berlinie po nich się spodziewano. Były więc przykazania, jak to: „Szanać prawa kraju, którego jesteś gościem”, albo: „Nie mieszaj się do wewnętrznej polityki goszczącego cię kraju”. Naprawdę jednak znaczyło to: „Bądź nie tylko członkiem naszej organizacji, ale szermierzem naszego ruchu”.

Aby Niemcy zagrańca łatwiej mogli wspólną prowadzić walkę, postanowił Bohle, nie oglądając się na wewnętrzną politykę kraju „goszczącego” Niemców, wziąć ich na wzór rządu III Rzeszy pod pan-militarny nadzór swej A.O. Każdy kraj, w którym przebywali Niemcy, został podzielony na „punkty oparcia”, „miejscowe grupy” i okręgi. „Punkt oparcia”, podobnie jak „komórka zawodowa” zorganizowana przez „naz” w każdej fabryce i w każdym biurze — była to najmniejsza jednostka.

Do najszybszych „ludzi zaufania” należeli t. zw. „attachés kulturalni”, wysłani za granicę rzekomo w celach kulturalnych, a w rzeczywistości w celach szpiegowskich oraz dla nawiązywania stosunków z członkami partii lub jej sympatykami, przebywającymi za granicą.

Wydatki A. O. wzrastały z roku na rok, jednocześnie z szalonym wzrostem liczby urzędników i pracowników. Nigdy nie ośmieliły się władze rządowe 3-ciej Rzeszy rozpatrzyć choć w przybliżonej formie budżet A. O. Miało to swoje uzasadnienie, gdyż A. O. była nieodzownym narzędziem szpiegostwa cywilnego i wojskowego. Otrzymywała więc milionowe dotacje z tajnych funduszy Reichswchry, marynarki, lotnictwa, ministerstwa spraw zewnętrznych, „pomocy zimowej” itd.

„Brunatne domy” miały być napozór zupełnie niewinnymi miejscami zebrań Niemców, przebywających za granicą. W rzeczywistości biura tych domów dzień i noc gorączkowo pracowały nad organizowaniem szpiegostwa, korumpowania najrozmaitszymi środkami nie-Niemców, albo wykorzystywania ich dla własnych celów bez ich wiedzy. „Brunatne domy” to były konie trojańskie, które hitleryzm wprowadzał przy pomocy Niemców z zagrańca, aby rolę obcą użył dla nastąpić mającej później akcji militarnej. „Brunatne domy” były fortami, wysuniętymi w głąb „wrogiego kraju”.

Jeden z najlepszych rezultatami pracujących „brunatny dom” znajdował się w Paryżu, gdzie w 1936 roku uroczystość został otwarty. Gdy minister zagraniczny Ribbentrop, który razem z Bohlem miał sobie powierzona naczelna kontrolę nad działalnością organizacji za granicą — przybył w grudniu 1938 roku do Paryża dla podpisania obłudnego paktu przyjaźni francusko - niemieckiej, odwiedził po raz pierwszy „brunatny dom” przy ul. Roquepina. Tam zostały mu doręczone tajne wiadomości, zebrane przez setki „spokojnych i niewinnych” Niemców, przebywających we Francji. Inne „brunatne domy” znajdowały się w Amsterdamie, w Brukseli, w Warszawie, w wielu miastach czechosłowackich, w Wiedniu, w Buenos Aires, Mexico City, Santiago, w Nowym Jorku i w Chicago.

d. c. n.

TEATR „SYRENA”

TRAUGUTTA I.

DZIS 2 przedstawienia p. t.

„BEZ ŻELAZNEJ KURTINY”

udział biorą:

Maria Bielicka, Stefcia Górńska, Stefania Grodzieńska, Grabowska, Irena Malkiewicz, Henryka Stankiewicz, Zygmunt Chmielewski, Edward Dziewoński, Wacław Jankowski, Wacław Kucharski, Kazimierz Pawłowski, Jerzy Picheński, Józef Matuszewski, i Stefan Witas.

Pocz. przedst. o godz. 16.30 i 19.30. — Kasa czynna cały dzień tel. 272-70

Omturowcy wypełniają uchwały Rady Naczelnej PPS

W Pruszkowie odbyło się walne zebranie członków Organizacji Młodzieży TUR, w którym uczestniczył przewodniczący Komitetu Wojewódzkiego OM TUR w Warszawie, tow. Sławiński.

W toku zebrania dokonano wyboru nowych władz OM TUR na terenie Pruszkowa, po czym tow. Sł-

wiński wygłosił referat o celach i zadaniach OM TUR.

Następnie zebrani uchwalili rezolucję, w której stwierdzają, że jako młodzież socjalistyczna, członkowie organizacji ściśle związanej z PPS, stać będą twardo na gruncie uchwał Rady Naczelnej PPS i dolożą wszelkich starań dla dobra Polski i ludu pracującego.

Wojewódzki Zjazd przodowników Stronnictwa Ludowego

W niedzielę, dnia 13 października w sali województwa w Łodzi przy ul. Ogrodowej 15, odbędzie się zjazd pełnych zarządów powiatowych i przodujących działaczy S.L.

Szybki wzrost S.L. na terenie całej Polski jest zjawiskiem rzucającym się w oczy. Województwo łódzkie przoduje i tutaj. Nie jest to zresztą niespodzianką dla nikogo, kto

beztrośnie obserwuje rozwój wydatny w kraju.

Polska Ludowa krzepnie, demokratyczne formy ustrojowe coraz widoczniej wypełniają się odpowiednią treścią, stosunki w kraju ustają się, osiągnięcia rządu ludowego na terenie wewnętrznym i zagranicznym są coraz widoczniejsze.

Poważną rolę w rozroście Stronnictwa Ludowego odegrała inteligencja ludowa, skupiająca się w Kole Grodzkim Stronnictwa Ludowego w Łodzi. Ludzie ci z samozaparciem oddali się służbie idei niesienia braci chłopskiej prawdy o Polsce. Rekrutują się oni ze wszystkich warstw pracowniczych od kierowników instytucji poczynając, na niższych pracownikach i studentach skończywszy. Obok całotygodniowej pracy za wodowej, każdą niedzielę, a nawet i wieczory w dni powszednie poświęcają pracy społecznej, objeżdżają

gromady, gminy i miasteczka dla wygłoszenia przemówień, niejednokrotnie 2 — 3-ch w ciągu jednego dnia.

Niedzielny zjazd wojewódzki będzie ukoronowaniem dotychczasowych prac. Spodziewany jest przyjazd 700 najaktywniejszych działaczy.

Młodociani złodzieje kieszonkowi

LUBLIN (SAP). — Milicja Obywatelska w Lublinie ujęła bandę młodocianych złodziei kieszonkowych, którzy grasowali w Lublinie, Warszawie i Łodzi. Banda składała się z 5 chłopców w wieku od 13—19 lat, synów uczciwych rodziców,

WARSZAWSKI

GABINET KOSMETYCZNY

„ARTE”

Łódź, Al. Kościuszki 93, m. 16

tel. 148-50

Farbowanie brwi, rzęs, i włosów. Pielęgnacja cery, usuwanie węgry, brodawek, kuzajek, piegów, łupieżu, usuwanie plam oraz zbytecznego owłosienia.

Lampa Kwarcowa

Wysoki płomień

NAUCZYCIELSKI KLUB PPS
Nauczycielski Klub dyskusyjny PPS rozpoczął swą działalność. W ubiegłą sobotę odbyło się pierwsze zebranie powakacyjne Koła, na którym omawiano sprawę szkolenia młodzieży OM TUR. Na wniosek tow. Pietrzaka, postanowiono zorganizować dla tej młodzieży szereg odczytów i pogadek według planu opracowanego przez Komendę OM TUR.

Następne zebranie Koła odbyło się dnia 12 października 1946 r. w gmachu TUR ul. Skorupki 6/7. Omawiana była sprawa wyborów i ordynacji wyborczej.

KONDOLENCJA

Z powodu zgonu Ojca ob. Wachowiczowej, zasłużonej członkini Zarządu Wojewódzkiego Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet, Zarząd Miejski Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet składa tą drogą serdeczne współczucie.

ZEBRANIE PRACOWNIKÓW BIUROWYCH POWSZECHNEJ SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW

W dniu 15 października br. o godz. 18-ej przy ul. Zachodniej 43, organizuje Wydział Społeczno-Wychowawczy PSS zebranie pracowników biurowych Powzechnej Spółdzielni Spożyców.

Na zebraniu omawiane będą sprawy ideologiczne, organizacyjne i zawodowe.

Jerzy Wolski.

Tom wierszy Grzegorza Timofiejewa zamyka w poetycką wizję najcięższe lata okupacji, związane z nasłuchiowaniem kroków za drzwiami i z niespokojnymi — jak pisze autor — „snami zasypianymi gwiazdami czeionek”. Trud, oddanie i wiara konspiratora wyrażone w wierszach: „Tajny drukarz”, „Kurierka”, „Mały Kolporter”, „Pochwała broni ojczystej”. Same tylko tytuły świadczą o tych zainteresowaniach poety, które wypełniły jego codzienne sprawy w pierwszych latach noce okupacyjnej. I choć uczucie doznanej klęski zdawało się górować ponad tym wszystkim, co nam wypadło wówczas przeżywać, w wierszach Timofiejewa brzmiało poczucie wiary w szezęśliwą przyszłość.

(Jeżeli broń pochwycisz w ręce, to jakbyś śmierć z miłością spłół, bo odtąd kochasz jakoś więcej, zwyczajny dzień i ludzki trud“).

Ta wiara miała być wystawiona w najbliższej przyszłości na najcięższą próbę. Poeta - konspirator zostaje schwytywany jako działacz ZWZ i zesłany do obozu koncentracyjnego w Gusen. W czasie konspiracji była walka nierówna i tragiczna, ale przecież znajdowało się w niej miejsce i na heroiczną dumę i na pełną sensu śmierć.

W obozie koncentracyjnym górowało ponad wszystkim poczucie bezsilności. Tam istniał tylko problem przetrwania, podtrzymania sił wiary i przyjaznym gestem towarzysza niedoli. „Poranny apel”, „Kamienny dzień”, „Głód”, „Ucieczka”, „Śmierć”, i „List do synka” oto tytuły wierszy, które jednocześnie wyrażają uczucia jakimi żył podówczas poeta.

(„I jest nagła chwila skupienia. Tylko rzeź przy pierś pierś. Słucham kaszlu i wiatru drżenia. I zgaduję idącą śmierć“).

Większość wierszy poety powstała bezpośrednio w obozie. Czytali je w odpisach najbliżsi, czytano je w wolnych chwilach, w tych zespołach obozowiczów, którzy mogli się zebrać, by słu-

choć odświętnego słowa poezji. Brutalizm, prymitywizm, okrucieństwo, głód, praca ponad siły w kamieniołomach — oto przejawy egzystencji obozowej, które trzeba było przewyż-

Grzegorz Timofiejew

Pochwała broni ojczystej

Jeżeli broń pochwycisz w ręce, to jakbyś śmierć z miłością spłół, bo odtąd kochasz jakoś więcej zwyczajny dzień i ludzki trud.

W drewnianej kolbie pachnie dotąd wiślanym puszczyk żywiczny pot i leci kula jak tęsknota porwany ptak na szybki lot.

Karabin, jeśli trwa u nogi, jest jakby pawna żerdź u chat, która osłania jasne progi, aby nie macił szczęścia wiatr.

A kiedy porwiesz broń do oka i krew gorąca krzyknie „pał”, owinie złotym cię obłokiem zwycięski strzał i klasnie dal.

Bądź pochwalona, polska broni, tyś jest jak sztandar wolnych lat, bo tylko ten cię trzyma w dłoni, którego nie zgniół ciężar klat.

Tyś jest jak symbol i odznaka, o tobie śpiewa tęskna pierś.. I słyszę twój żołnierski nakaz, by iść po wolność, albo śmierć.

Łódź, 1940.

Autorzy dzieł naukowych organizują się dla ochrony swych praw

WARSZAWA. (SAP). — W polskich kolach autorów dzieł naukowych oraz podręczników szkolnych odczuwano brak organizacji, która by zespółiła w jeden związek wszystkich naukowców, wydających swe prace drukiem. Powstanie tego rodzaju organizacji było ze wszech miar konieczne ze względu na zorganizowanie ochrony praw autorskich twórców dzieł naukowych oraz autorów podręczników szkolnych, podobnie jak to już istnieje w dziedzinie literatury i muzyki.

Poważną tę lukę wypełniła Sekcja Autorów Dzieł Nauko-

wych i Podręczników Szkolnych przy Związku Autorów, Kompozytorów i Wydawców ZAIKS w Warszawie, ul. Śniadeckich 10, która odbyła już swe zebranie organizacyjne i w chwili obecnej liczy już kilkudziesięciu członków z całej Polski. Przewodniczącym Sekcji Naukowców w ZAIKS-ie jest p. Adam Zarzecki, wiceprzewodniczącym p. Bronisław Wieczorkiewicz, Prezydium Sekcji przyjmuje zgłoszenia na członków dalszych autorów dzieł naukowych oraz podręczników szkolnych.

O „Zaczku Szkolaczku i o Sowizdrzale” Stały Teatr dla Dzieci w Łodzi

Kto z nas nie ma za sobą wspomnień z własnego dzieciństwa, kiedy to przebijając się w suknie osób dorosłych, inscenizował samorzutnie różne sceny z przeczytanych książek, któż nie wcielił się w rolę bohaterów, zaleźnie od swych upodobań, kto nie ożywił swą fantazją rzeczy martwych? Takie zabawy w „przedstawienie” dają dzieciom wielostronną możliwość wyżycia się artystycznego, pobudzając fantazję. Dzieci lubią występować, lubią też oglądać występujących.

Teatr ma wielki wpływ wychowawczy w zakresie wychowania emocjonalnego, teatr — to środek dydaktyczny na terenie pedagogicznym.

Dział literatury scenicznej był do niedawna rekwizytornią banalnych komedijek, nie mającą nic wspólnego ze sztuką sceniczną. A teatr ma przecież kolosalne możliwości wpływania na dziecko, bo przez słowo splatające się harmonijnie z muzyką i gestem, daje idealny

zespół elementów przemawiających do widza, a czynnik humoru i groteski powinien nieodłącznie towarzyszyć wszystkim poczynaniom teatru dla dzieci.

Nowocześni autorzy piszący dla dzieci, jak i reżyserzy teatrów zrozumieli doskonale, że mechanizm psychiczny dziecka nie jest mniej, czy bardziej skomplikowany od człowieka dorosłego, jest tylko odmienny, ale równie ciekawy.

Najbardziej ulubiony, najbardziej kuszący i najbardziej odpowiadający psychice dziecka, jest teatr kukielek.

Robotnicze Towarzystwo Pracujących Dzieci w Łodzi otworzyło podwoje dziecięcego Teatru Kukielek, dając na pierwsze inauguracyjne przedstawienie sztukę M. Kownackiej z melodiami J. Wesolowskiego, pt. „O Zaczku Szkolaczku i o Sowizdrzale”.

Swawolna, beztraska wesołość nie pozbawiona głębszej sentencji wychowawczej emano-

wała ze sceny. Aktywna sympatia między wszelkimi istotami żyjącymi jest radością i pomocą w życiu, a współzycie dzieci ze światem zwierzęcym i roślinnym łączy się w czynną i głęboką harmonię przyjaźni i współpracy. Wszystko, co ze sceny pokazano i powiedziano, czy to na poważnie, czy na wesoło, dźwięczało głęboką serdeczną nutą, której zasadniczym tonem jest radość i miłość do tego co otacza dziecko.

Przedstawienie cechowała przekonująca i piękna bezpośredniość. Twórcy kukielek, dekoracji, artyści śpiewający, ruszający i mówiący za kukielki — wspólną swą synchronizowaną pracą dali piękną całość a umiejętna, prosta i naturalna konferansjerka nawiązała łączność między sceną a widownią.

Ten pierwszy na terenie pracującej Łodzi stały teatr dla dzieci wnosi poważny wkład do podniesienia kultury miasta, a jedyną jego rekompensatą są zadowolone, roześmiane twarzyczki dzieci, które radością i uciechą wraz z nauczoną piosenką wynoszą z teatru do domu.

EWA SIANKO

ność, operowanie konkretami znajduje swe uzasadnienie przede wszystkim w potrzebach i możliwościach tego audytorium, jakiemu wypadło im służyć.

Literatura obozowa jest w Polsce bardzo liczna. Obfituje ona szczególnie we wspomnienia. Zbiór wierszy Timofiejewa jest bodajże jedynym tego rodzaju tomem, który zawarł w sobie taką obfitość utworów poetyckich związanych z obozami śmierci.

Narzeka się u nas na to, że twórczość związana z tragicznymi przeżyciami obozowymi nuży czytelnika i wywołuje w nim uczucie raczej o negatywnym znaczeniu. Nie chcemy tego problemu rozstrzygać; jedno jest jednak przy tym pewne: literatura obozowa pozostanie naszym dorobkiem, który zajmie poczesne miejsce w historii. „Wysoki płomień” Timofiejewa na odcinku poetyckim to poważna pozycja tej historii.

Kto wie, co się stało z historyczną kibitką z Cytadeli Warszawskiej?

Miejsce straceń na Stokach Cytadeli Warszawskiej, objęte opieką Komitetu Stołecznego Organizacji Młodzieży TUR, jest obecnie przez OM TUR-owców Warszawy doprowadzane do dawnego wyglądu. Ponieważ na zdewastowanym miejscu straceń nie odnaleziono za-

bytkowej kibitki, posiadającej dużą wartość historyczną, Komitet Stołeczny OM TUR apeluje do wszystkich, którym wiadomo byłby los kibitki, o przekazanie informacji pod adresem: Warszawa, ul. Mokołowska 3. (SAP).

W tym miesiącu

WYJDA Z DRUKU ZAPOWIADANE KSIĄŻKI

POWIEŚCI

1 Kruczkowski L.	Kordian i Cham
2 Nałkowska Z.	Medalliony. Opowiadania
3 Rydzewska N.	Akwamaryna. Wydanie drugie
4 Rymkiewicz W.	Rafał z lasu. Nowele
5 Tolstoj A.	Droga przez Mękę. Część druga
6 Żeromski S.	Nowele, opowiadania, fragmenty

POEZJE

7 Hertz P.	Dwie podróże
8 Stonimski A.	Wybór poezji

PAMIĘTNIKI I REPORTAŻE

9 Dobaczewska W.	Kobiety z Ravensbrück
10 Fiedler A.	Kanada pachnąca żywicą
11 Fiedler A.	Zwierzęta lasu dziewięcizygowego
12 Hirszfild L.	Historia jednego życia

PUBLICYSTYKA

13 Strumph-Wojtkiewicz S.	Gwiazda Władysława Sikorskiego

NAUKA — POPULARYZACJA WIEDZY

14 Gasiorowska N.	Kapitałizm w rozwoju dziejowym
15 Tworkowski S.	Architektura wsi
16 Wyka K.	Modernizm literacki

PRAWO

17	Kodeks handlowy. Bibl. Tekst. Ustaw

LITERATURA DLA MŁODZIEŻY

18 Gajdar	Timur i jego drużyna. Bibl. Młod. Czyt.
19 Orzeszkowa E.	ABC
20 Sienkiewicz H.	W pustyni i w puszczy. Nowy nakład
21 Tojstoj L.	Dzieciństwo
22 Wasilewska W.	Skrzydła u ramion. Bibl. młod. Czyt.
23 Żabińska A.	Dzolly i S-ka

PODRĘCZNIKI

24 Dąbrowska J. i Petruszewicz E.	Geografia gospodarcza Europy i wybranych państw pozaeuropejskich

SŁOWNIKI, SAMOU CZKI

25 Grzebielowski T.	Samouczek angielski
26 Taszycki W. i Jodłowski S.	Zasady pisowni polskiej i interpunkcji ze słownikiem ortograficznym

NUTY

27 Cukierówna M.	Piosenki dla dzieci. Na jeden głos.
28 Mroszczyk M.	Dwie pieśni. Na głos z akomp. fort.
29 Rudziński W.	Ballada o Janusku. Na głos z akomp. fort.
30 Szeligowski T.	Śladajcie wszyscy wokoło z nami. Zbiór pieśni tow. na chór.

Będą w sprzedaży w każdej księgarni

SPÓŁDZIELNIA »CZYTELNIK« WYDAWNICZA

Bezkompromisowa walka z orgią cen

Towary włókiennicze muszą stanąć!

Przemysł i Centrala Tekstylna rzucają na rynek masy tkanin i konfekcji

Gospodarczo nieuzasadniona fala drożyzny, jaka ostatnio obserwowaliśmy na wolnym rynku, która ogarnęła szereg artykułów pierwszej potrzeby, a m. in. wyroby włókiennicze — winna być sygnałem ostrzegawczym, który musi spowodować zwiększenie czujności czynników kierujących naszym aparatem ekonomicznym.

Nie można bowiem w żadnym wypadku dopuścić do tego, aby koniunkturalne trudności powojenne, były wykorzystane przez hyeny spekulacyjne. W obronie świata pracy staną wszystkie komórki organów specjalnych, powołanych do walki ze szkodnictwem gospodarczym. Niezależnie od tego, jeśli chodzi o odcięcie włókienniczy, Centrala Tekstylna podejmuje radykalną akcję, zmierzającą do uzdrowienia stosunków we włókiennictwie przez zmianę organizacji zbytu i gruntowną zmianę całej polityki rozprowadzania tkanin w warsztatach produkcji do konsumenta.

MANEWRY SPEKULANTÓW

Każdy człowiek pracy, zadaje sobie niewątpliwie pytanie, co spowodowało panikę na rynku i jakie były obiektywne przyczyny, które spekulant mógł zyskontować na swoją korzyść przez sztuczne wyśrubowanie cen.

Sprawa jest dość przejrzysta. W lipcu r. Centrala Tekstylna przetrwała świadomie dostawy towarów dla kupców prywatnych, a zwłaszcza dla hurtowni, gdzie już wtedy kwitła w najlepsze spekulacja. Hurtownicy w swej lwiej części dobrze wiedzieli, że w okresie powojennym mogą niekiedy być rozpiętości między podażą a popytem. I trzeba przyznać, że sumiennie grali na tych trudnych dla Państwa koniunkturach, zwłaszcza, iż nie podlegali żadnej kontroli przez tzw. czynnik społeczny. Atmosferę tę trzeba było z gruntu uzdrowić. Stwierdzono, że wielu spekulantów rekrutowało się ze sfer, które nie miały nigdy nie wspólnego z kupiectwem. Zaszała w tych warunkach potrzeba przeprowadzenia selekcji hurtowników, aby w aparacie wymiany pozostały tylko osoby etyczne.

W samej Łodzi ponad 70 proc. hurtowników włókienniczych było nieprzygotowanych do pośrednictwa w handlu, a reprezentowało jedynie czynnik maskarski, który nie chciał zadowolić się godziwym zyskiem i przyjąłymi marżami zarobkowym.

REDUKCJA HURTOWNI

W związku z tym, przy udziale organizacji społecznych, Izby Przem. Handlowej itp. w wyniku narad zdecydowano lwia część produkcji włókienniczej rzucić na rynek za pośrednictwem instytucji spółdzielczych i Państwowej Centrali Handlowej, resztę zaś przez przerzucone kadry hurtowników prywatnych, ilość których zredukowano o 70 procent.

Wyniki selekcji musiały wywołać perturbację w handlu, zwłaszcza prowincjonalnym. Powstała stworzona przez ten handel legenda o braku surowców, czy towarów, mimo, że towaru było na ogół pod dostatkiem, w tej samej ilości, co w momencie zastosowania restrykcji.

NIE BRAK TOWARU

Jeśli chodzi o akcję „Przemysł dla wsi”, która również w pewnym stopniu została wykorzystana przez spe-

kulantów, gdyż musiała ograniczyć swobodę dysponowania towarami przez „Społem” i PCH, to istotnie spowodowała ona pewien pozorny zanik towarów w miastach. Ale faktem jest, że transporty tkanin płynęły do najdalszych zakątków Polski. Towar ten był, możliwe, zbyt długo w drodze. Obecnie sygnalizują, że wszędzie towar dociera już do konsumenta i w związku z tym dała się już skonstatować zmniejszenie cen tekstyliów w granicach od 18 do 30 procent. Spowodowało to zmniejszenie zapotrzebowania prowincji, co jest korzystnym momentem dla spadku cen także w dużych miastach.

W dalszym ciągu idą towary na prowincję. Aby zahamować objaw powrotu tkanin z prowincji do miast (bo spekulanci ostatnio sprowadzają towar do większych ośrodków), podjęto akcję interwencyjną. PCH i „Społem” oddały wszystkie swa magazyny do dyspozycji odbiorców łódzkich, poza swymi normalnymi punktami rozdzielczymi. Oprócz tego PSS otrzymuje znaczne przydziały tkanin dla bezpośredniej sprzedaży konsumentom po cenach komercyjnych.

Rzuca się na wolny rynek masy towarów z istniejących zapasów wyrobów wełnianych, bawełnianych, jedwabnych i dzianych i to w jakościowo lepszych gatunkach.

KONFEKCJA I GALANTERIA

Do rozładowania napiętej sytuacji przyczyni się puszczenie do handlu wyrobów, które Polska otrzymała jako pierwszą ratę odszkodowań wojennych od Niemiec, a więc masy białej jedwabnej, półczoch i rekawiczek. Dalej na rynek pójdzie 100 tysięcy ubrań modelowych, jako artykuł specjalny, po stosunkowo tanich cenach. Ubrania w cenie od 3 do 6 tys. zł sprzedawane będą w domach towarowych PCH i „Społem”. Klient będzie mógł takie ubranie przymierzyć na miejscu, a specjalnie zaangażowani krawcy, dokonywać będą niezbędnych poprawek. Należy tu dodać, że ubrania te oparte są na modelach, pokazanych w Łodzi na wystawie konfekcyjnej. Na dalszą produkcję konfekcji męskiej i damskiej Centrala Tekstylna przeznaczona obecnie normalnie 30 procent towaru, przeznaczono do zbytu w kraju. Reszta produkcji włókienniczej kierowana jest do rozprowadzenia do

instytucji spółdzielczych, na zaopatrzenie rzemiosła i przemysłu prywatnego.

Wprowadzona obecnie organizacja zbytu eliminuje do minimum możliwości nadwyżki w składnicach. Tak samo usunięty został protekcjonizm przy wydawaniu t. zw. zleceń hurtownikom. Towar, według określonego asortymentu, przyznawany jest kupcom na podstawie protokołu komisyjnego, tak że składnice Centrali Tekstylny nie mogą jednej hurtowni dać lepszego, a drugiej gorszego towaru.

KONTROLA CEN

W umowach, zawieranych z hurtownikami, wyraźnie ustala się nie tylko cenę kupna, ale i cenę sprzedaży tkanin, a więc marżę zarobku. Dalej hurtownia podpisuje zobowiązanie, że towar odsprzeda tylko detalicznie, posiadającemu patent i że wystawi mu formalne faktury, również z uwzględnieniem cen (według normy zarobkowej), jaką detalista ma prawo brać od konsumenta. W ten sposób sprawowana jest w ramach istniejących możliwości kontrola cen. Kupiec detaliczny otrzy-

ma więc odtąd niejako od razu z rachunkiem cenniczek, który będzie obowiązywał w sklepie.

Nad przestrzeganiem cenników, będą musiały czuwać komisje kontrolne cennikowe, a nadużycia te pójone będą przez Komisję Specjalną. Marża zysku dla hurtowni ustalona została w sposób następujący: 24 proc. od wyrobów bawełnianych, 28 proc. — od jedwabnych i wełnianych, 30 proc. — od konfekcji i pasmanterii.

OBROTY ROSNA

Centrala Tekstylna wskazuje na wzrost towarów i obrotów w sprzedaży komercyjnej. W styczniu r. obrotów te wyniosły 350 mil. zł, w sierpniu zaś br. — 1.576 mil. zł, zaś, jeśli uwzględnić zwwyżkę cen, która w międzyczasie oficjalnie zatwierdzono, obroty te wyniosły w sierpniu — 1.206 milionów zł.

Wszystko to razem wzięwszy, każę przypuszczać, że zbył tekstyliów wzięty będzie w karby kontroli społecznej, która nie dopuści do wygórowania cen, a przede wszystkim prowadzić będzie bezkompromisową walkę z orgią cen.

St. G.

Potrzebna rzecz

(Stg.) Od jednego z naszych czytelników otrzymaliśmy list, w którym ten żali się słusznie, na brak w sprzedaży planów miasta. Jestem przyjezdny — pisze on — więc jako będący tutaj pierwszy raz, nie znam Łodzi, którą chciałbym dokładnie poznać. To też chodząc od przeszło tygodnia po rozmaitych księgarniach, chcąc w powyższym celu nabyć plan miasta, wszędzie spotykam się z odpowiedzią: „nie ma”, lub „wyczerpany”.

Łódź jest wielkim i bardzo rozległym miastem, trudno więc obecnie tak szybko zorientować się, gdzie rozmaite ulice prowadzą i jak się łączą. Aby więc nie błądzić, potrzebny jest koniecznie plan miasta. Bez niego taki przyjezdny kreśli się ciągle albo w rejonie swego zamieszkania, względnie instytucji, w której pracuje, bo nie ma możliwości zwiedzić miasta i ulic, ciągnących się niekiedy w Łodzi kilometrami.

Korespondent nasz nie bez racji pyta, dlaczego żadna firma wydawnicza, których w Łodzi jest wiele, nie pokusi się o wydanie tak potrzebnego planu miasta, który z pewnością znalazłby licznych nabywców i zostałby szybko wyczerpany.

Trudno istotnie nam dać odpowiedź na to pytanie, bo i my szukamy na nie odpowiedzi. Kiedys, gdy Łódź nie koncentrowała tylu centralnych urzędów państwowych, co obecnie, kiedy nie było takiej masy repatriantów i przyjezdnych z innych części kraju, którzy teraz stale zamieszkuja w Łodzi — plany miasta były. Można je było nabywać nie tylko w księgarniach i sklepach, ale na dworcach kolejowych i zwyczajnie na ulicy. Plany te zostały zapewne dawno już wyczerpane, ale, gdyby nawet były w sprzedaży, straciłyby dziś na aktualności wobec znacznego rozrostu terytorialnego miasta.

Dlatego sądzimy, że najwyższy czas, aby jakaś firma wydawnicza, względnie Zarząd Miasta pomyślały jak najszybciej o tej pilnej sprawie. Dział, po przemianowaniu masy ulic, akurat pora na takie wydawnictwo. Nowy plan miasta przysła się bowiem nie tylko przyjezdny, ale całej ludności, urzędowi i instytucjom.

I przy okazji: warto byłoby pomyśleć, aby w nowo wydany plan uwzględnić małą mapkę połączeń tramwajowych z numeracją elektrowozów. Mimo wywieszonych na przystankach KEŁ tablic z ukazaniem kierunku jazdy danego tramwaju, rzadko kto wie, którydy przebiega poszczególne, kilometrowe linie elektryczne.

Wciąż jesteśmy świadkami, jak ludzie na przystankach z zakłopotaniem wsiadają do tramwajów, zasypanych konduktorów, maszynistów, czy wręcz pasażerów masą pytań i pragnąc w ten sposób upewnić się, czy dojadą tam, gdzie im potrzeba. Jeszcze częściej zle poinformowani wysiadają z tramwajów, gdyż okazuje się, iż jadą w złym kierunku. Powtarzamy przeto, plan miasta, to rzecz b. potrzebna z wielu względów.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Szkoły Aktywu Świetlicowego — Wojewódzkiego Urzędu Inform. i Propagandy — Łódź, ul. Traugutta 12, m. 7 — wzywa wszystkich słuchaczy, by zgłosili się w biurze Sekretariatu Szkoły (Traugutta 12, m. 7) czynnym codziennie od godz. 9 do 14, celem zapoznania się z zarządzeniami dotyczącymi kolokwium, praktyki świetlicowej oraz egzaminu końcowego.

Równocześnie Dyrekcja Szkoły zawiadamia, że ostateczny termin zgłoszeń do wszystkich kolokwium upływa z dniem 20.11. 1946 r., zaś termin zgłoszeń do egzaminu końcowego po odbyciu praktyki świetlicowej upływa z dniem 31.1. 1947 r.

NA ZJAZD

Aktywu Kolejarzy PPS

Dzisiaj obraduje Aktyw Kolejarzy PPS z terenu Łódzkiej Dyrekcji Kolejowej. Z przetrzeń 2.000 kilometrów, od Ostrowia Wielkopolskiego po Częstochowę, Skarżysko, Inowrocław i Aleksandrów Kujawski, spotykają się towarzysze kolejarzy, aby jednocześnie goszcząc przedstawicieli Wydziałów Komunikacyjnych PPS z terenu wszystkich Dyrekcji Kolejowych, — zsumować swoje osiągnięcia i wytyczyć drogi na przyszłość.

Zjazd ten, choć wewnętrzny i skromny, nie może ująć uwagi społeczeństwa. — Łódź gości dzisiaj w swych mu-

rach aktywnych członków PPS Kolejarzy. Przybyli oni bezpośrednio od swych warsztatów pracy, by w trosce o najszybszy rozwój ideologii partyjnej — omówić równocześnie bolączki, potrzeby i błędy swojej pracy, a jednocześnie ustalić plan działania na przyszłość.

Plan ten wiąże się bezpośrednio z życiem gospodarczym Państwa, bo oni przecież — kolejarze — dźwigają na swych barkach ciężar niebylejaki, transport, który decyduje o pomyślnym rozwiązaniu istotnych zagadnień gospodarczych.

Takie są cele i zadania dzisiejszego Zjazdu.

Socjalizm w walce z antysemityzmem

Dla udostępnienia szerszym warstwom żydowskiego społeczeństwa obejrzenia dramatu Otwinowskiego „Wielkanoc” w Teatrze Wojska Polskiego, Łódzki Komitet „Bund”

zorganizował specjalne przedstawienie ulgowe w środę dn. 9 października br.

Na przedstawieniu był obecny dr Julian Żukowski, prezes Łódzkiego Oddziału Ligi do Walki z Rasizmem i Antysemityzmem który wygłosił przed początkiem przedstawienia wzruszające przemówienie.

W swoim przemówieniu prof. Żukowski w serdecznych — bólem nasiąkniętych słowach — scharakteryzował tragiczny okres niemiecko-hitlerowskiej okupacji, masowych mordów nad Żydami plonącego ghetta.

Wyraził protest i pogardę dla elementów reakcyjno-faszystowskich, które i obecnie starają się kroczyć śladami Hitlera, zatruwając atmosferę w kraju. Zapewnił społeczeństwo żydowskie, że Liga do walki z rasizmem i antysemityzmem, jako też Polska Partia Socjalistyczna, do której ma zaszczyt należeć, stoją zdecydowanie na stanowisku bezwzględnej walki z wszelkimi przejawami antysemityzmu, że jedynie siły wyraźnie demokratyczne i antyfaszystowskie są zdolne wprowadzić walkę w imię ogólnoludzkości idealów postępu i sprawiedliwości społecznej, że PPS widzi w „Bundzie” ten czynnik w społeczeństwie żydowskim, który konsekwentnie realizuje program wspólnej walki o demokratyczną Polskę.

Łańcuch ofiar

Składając ofiarę na rzecz niesienia pomocy dla wdów i sierot po poległych partyzantach. Ob. adw. Vogel Roman 3.000 zł. — wzywa do składania dalszych ofiar — adw. Szczerbińskiego Ludwika, adwokata Wróblewskiego Stanisława, adw. Rodbarda Henryka, adw. Mińszewskiego Witolda, Kepińskiego T. adw. Kucpla Michała, prezesa Sądu Specjalnego Cieślaka, adw. Vogla Ryszarda, adw. Dickstajna Władysława, Kiemana Adama.

Mj. Wisenberg — Abdanowicz 2000 zł. — wzywa Starostę pow. Łask, Milosa, Sekretarza Wydz. Pow. Kutnowskiego Holl'ego, inspektora Samorządowego w Brzezinach Cabana, Prezydenta m. Zgierz Ostrowskiego, Burmistrza mc. Zdunskawola Pietrzykowskiego, dyr. K.K.O. pow. Łódzkiego Hertte, z prośbą o wezwanie swoich kolegów.

Adw. Kepiński Tadeusz 1000 zł. — wzywa Furego Mariana, adw. Litwina, prof. dz. Sobańskiego Janusza.

P. Zielińska Helena 2000 zł. — wzywa ob. Paciorkiewicz Elżbietę, Piotrkowska 92. Ob. Malinowska Ludmiła — Piotrkowska 99.

P. Zieliński Władysław 2000 zł. — wzywa ob. Bródzińskiego B., 11-go Listopada 35, ob. Angiolewicza — Piotrkowska 61, ob. Gossa S. —

Piotrkowska 70, ob. Lange Wojciecha — 11-go Listopada 26.

Ob. Sienkiewicz Leon 1000 zł. — wzywa Nacz. dyr. L.Z.P.W., Spychała Stanisława, dyr. Państw. Fab. S.L.Z.P.W. Matuszewskiego Władysława, dyr. Maciejewskiego Bolesława, dyr. Gruszewskiego Mariana, ob. Gajewskiego Konstantego Strzelecka 5/7, kier. Państw. Fabryk Niedzińskiego, ob. Gawendę Antoniego Kilińskiego 132.

Dyr. ppulk. Czajkowski 1000 zł. — wzywa, nacz. dyr. adm. C.Z.P.W. J. Banasia, nacz. dyr. C.A.P.W. Grzegorskiego Witolda, dyr. C.A. Jordana Tadeusza.

Ob. Grzegorzewski 1000 zł. — wzywa, ob. dyr. Wronę Władysława, dyr. inż. Bogdanowicza Aleksandra, kierowników Zakł. Drzewnych ob. ob. Luczaka Wiktora, Głapskiego Tadeusza, Lewickiego, Gruszczynskiego kpt. Kuźnickiego, Niewiadomskiego, kpt. Mroczkowskiego, kpt. Lewkowskiego, Piekosia.

Red. Wyrwa — Rajch 1000 zł. — wzywa ppulk. Ostrowskiego, Redaktora Orlicza, Red. Urbana, Red. Pokorskiego.

Ob. Święczyński Franciszek z Piotrkowa 5000 zł. samorzutnie — wzywa z Piotrkowa ob. ob. Kopydłowskiego Leopolda Fabr. Becelek, dyr. Śpiewaka Stanisława, ob. Łukaszewskiego Stefana, Idziaka Józefa — prezesa Zw. Kupców, Cech Rzeźniczo Wędliniarski na ręce prezesa Lalka, Męcikiewicza Mariana prez. Cech Piekarskiego, ob. Lalka Walentego, ob. Berlińskiego Mariana, ob. Karczmarka Zygmunta, ob. Komecznego Feliksa, ob. Gasińskiego Zygmunta, ob. Lewandowskiego Władysława, Świada Jana, Stępnia Józefa, do składania dalszych ofiar na tak wzniosły cel.

Ofiary należy składać w sekretariacie Związku, ul. Piotrkowska 49.

STUDENT

który w czwartek 10 października wieczorem znalazł męski zegarek na rogu ul. Sienkiewicza i Świętokrzyskiej przosny jest o zwrot za wynagrodzeniem Al. Kościuszki 4 pokój 18.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Piotrkowska 243.

DZIS 2 przedstawienia o godzinie 16-ej i 19-ej

»WESOŁA WDÓWKA«

operetka w 3-ach aktach FR. LEHARA

Udział bierze:

cały zespół artystyczny — CHÓR — BALET — ORKIESTRA.

Kasa teatru czynna od godziny 11-ej.

Samoходowa Mapa Polski

OPRACOWANA WG. NAJNOWSZYCH ZRÓDEŁ

NAKŁAD POLSKIEGO ZWIĄZKU MOTOCYKLOWEGO

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH

Cena zł 150.—

S P O R T

Więszą niespodzianką był przyjazd Cracovii niż jej zwycięstwo nad Z.Z.K. 4:2

Trzeba przyznać, że do piłkarzy węgierskich jakoś dziwnie nie mamy szczęścia.

Przed dwoma dniami więcej miłośnikami zapowiadano przyjazd do Łodzi silnego zespołu węgierskiego. Węgrzy wówczas nie przyjechali. Cała impreza skończyła się więc tylko na szumnej reklamie i różnych na ten temat komentarzach.

A przed dwoma dniami, gdy na mieście ukazały się afisze zapowiadające mecz ze znanym zespołem Węgier — Kispesti — ufaliśmy, że już tym razem ujrzymy tych zawodników na naszym stadionie. Niestety... i tym razem zawiedli nas srodze Węgrzy.

Dowiedzieliśmy się jednak o tym dopiero przy wejściu na stadion, że skromnej karteczki, którą organizatorzy nakleili przed okienkiem kasy. Ta sama karteczka informowała, że zamiast meczu z Kispesti odbędzie się spotkanie z Cracovią.

Cracovia przyjechała wprawdzie do Łodzi w osłabionym składzie. Nie grała więc w ten sposób, aby mogła zachwycić lub porwać swą grą i mniej wymagających smakoszy piłki nożnej. Niemniej jednak, cały zespół krakowski wykazał dobre opanowanie techniczne i za pomocą prostych, przyziemnych podań w polu z łatwością przechodził przez obronę Z. Z. K.

Goście do przerwy grali słabiej. Atak ich nie potrafił połączyć w pewną konkretną całość swych akcji. Z tego tylko względu częste próby ataku ze strony Cracovii były w czasie likwidowane przez Z. Z. K. W tym okresie łodzianie mieli o wiele więcej z gry i potrafił zdobyć nawet prowadzenie. Wynikiem 2:0.

Po przerwie Cracovia zabrała się poważnie do roboty i kilka ze strony jej zagrań ofensywnych należy zaliczyć do nadzwyczaj efektownych i udanych. Na przykład, gra „trójkami“ w ataku, z szybkim jednocześnie zmienianiem stanowisk, wymaga dobrego opanowania technicznego i szybkiej orientacji ze strony stosujących ten trick zawodników.

W sumie goście byli lepsi od Z. Z. K. A końcowy wynik meczu jest najwzierniejszym odzwierciedleniem umiejętności technicznych i

taktycznych u obu walczących zespołów.

O drużynie Z. Z. K. ostatnio mieliśmy jak najgorsze zdanie. Uważaliśmy, że drużyna ta przechodzi wybitny spadek formy, a dwie jej porażki upoważniały nas do przypuszczeń, że jedenastrka kolejarzy nie potrafi w obecnych mistrzostwach Łodzi wysunąć się na czoło. Na podstawie meczu z Cracovią zmuszeni jesteśmy zmienić lekko swe zdanie, lecz z pewnym „ale“. Z. Z. K. udowodniło wprawdzie, że posiada w swym zespole zawodników ambitnych, szybkich i ofiarnych i w dalszych rozgrywkach o pierwsze miejsce w klasie A okręgu łódzkiego nie tak łatwo zrzeknie się hegemonii.

Kolejarze mecz przegrali, bo byli drużyną słabszą. Znała prawda o grze w piłkę nożną trwać będzie

wiecznie. Mecze najczęściej wygrywają nie zdrowi, twardzi, silni i odporni na zmęczenia, lecz bardzo słabi technicznie i taktycznie, a odwrotnie — zwycięstwa należą do tych, którzy umieją piłkę zastopować, dokładnie ją podać, planowo się ustawić i wyczuć moment kiedy należy strzelić do bramki przeciwnika.

Tych walorów w grze Z. Z. K. jest brak. Brak jest również młodszych zastępców. Na miejscu zastużonego Rzemigajy — chętnie widzielibyśmy młodszego.

Dopóki więc zawodnicy Z. Z. K. nie zrozumieją, że jedynie poprzez trening osiąga się formę i nabiera szlif piłkarskiego, a kierownictwo tego klubu nie wyperswaduje sobie, że drużyna piłkarska, to nie przytułek dla biednych „gwiazd“ do tej chwili kolejarze tylko na

„gieldzie“ piłkarstwa łódzkiego będą wyżej notowani. W zawodach ogólnopolskich nie odegrają poważnej roli.

Samo zdobycie nawet tytułu mistrzowskiego okręgu nie utoruje jeszcze drogi do dalszych zwycięstw. Aby dalej zwyciężać trzeba nie tylko chcieć na „godzinę“ lub dwie przed zawodami wygrać, ale należy coś ze sztuki piłkarskiej umieć.

Refleksje te nasunęły się nam po meczu z Cracovią i w zupełności zastąpią nam dalszy opis zawodów i analizę gry zespołu łódzkiego.

Bramki dla Cracovii zdobyli: Świst — 1, Kleczko — 1 i Różankowski — 2, dla ZZK — Koczwski — 2.

Sędziował poprawnie ob. Walczak. Widzów 3 tys.

Wima — Zjednoczone 16:0

W spotkaniu bokserskim, przewidzianym w ramach drużynowych mistrzostw Łodzi, zwyciężyła drużyna Wima, walkowerem 16:0.

Przeigrana Zjednoczonych spowodowana została nadwagą trzech zawodników.

W rozegranych walkach towarzyszkich, uzyskano następujące wyniki (na pierwszym miejscu zawodnicy Zjednoczonych):

W. Musza: Kargiel wygrywa zdecydowanie na punkty z słabym technicznie Dworczykiem.

W. Kogucia: Zbyt pewnie czujący się w ringu Guzik, przegrywa, po walce przypominającej raczej walki zapasniczej, z lepszym technicznie, Pogorzelskim.

W. Piórkowa: Rogalski poddaje się w pierwszym starciu Nowickiemu, który zademonstrował piękny repertuar ciosów.

W. Lekka: Walka Kazimierczaka z Pietrankiem kończy się remisowo, ku wielkiemu oburzeniu nielicznej publiczności. Wygrał nieznacznie Pietranek.

W. Pół-Srednia: Kukulak po ładnym starcie posyła dwukrotnie na matę słabego Bauera, który w rezultacie przegrywa w pierwszym starciu przez techniczne K. O.

W. Średnia: Szczapiński wygrywa w drugiej rundzie przez poddanie się zupełnie surowego Boksy.

W. Pół-Ciężka: Po dwu nadzwyczaj chaotycznie prowadzonych rundach, wygrywa Szczeciński przez nokaut z Karwackim, który daje się wyliczyć na stojąco.

Ogólny wynik walk towarzyszkich 9:5 dla Zjednoczonych.

W nadprogramowej walce w wadze papierowej spotkali się dwaj młodzi zawodnicy Zjednoczonych: Kamiński z Cyranem, nie rozstrzygając walki.

GEYER — ZRYW

Dzisiaj w sali Wima o godzinie 11-iej rano odbędzie się ciekawe spotkanie bokserskie o mistrzostwo drużynowe Łodzi między Zrywem a Geyerem.

Dzisiejszy mecz wzbudził olbrzymie zainteresowanie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Jak się dowiadujemy, Olejnik został wezwany telegraficznie do Katowic, gdzie wystąpi przeciwko Wegrom.

Dowiadujemy się, iż drużyna węgierska w ostatniej chwili pokonała trudności graniczne i przybyła do Katowic.

Czy tylko nazwiska decydują o zwycięstwie?

Lotem błyskawicy rozeszła się po Łodzi wiadomość, że w składzie L. K. S. odbędą zmiany i w dzisiejszym meczu z Wartą nie wystąpi Baran, który wyjechał do Szkoceji i Hogendorf, któremu na treningu odnowiła się kontuzja. Jak wiemy, prawa strona ataku, to był najsilniejszy punkt w zespole ŁKS. Godziny się więc w zupełności z tym, że nastroje mogą być pesymistyczne wśród kibiców, którzy liczą się raczej z przegraną drużyny łódzkiej. Kibicom wolno również myśleć i snuć najbardziej fantastyczne horoskopy. Nie może temu nastawieniu ulec jednak jedenastka ŁKS.

Zawodnicy dzisiejszego meczu winni pamiętać, że historia piłkarstwa notowała niejednokrotnie, iż osłabiony zespół, który uważany był przez wszystkich przed meczem za pokonany, na zielonej murawie potrafił dać z siebie maximum wysiłku, aby z zawodów takich wyjść jako zwycięzca.

Dlatego nie zaleca się, aby zawodnicy ŁKS już przed meczem myśleli o przegranej, a odwrotnie postanowić trzeba, że nawet bez Barana i Hogendorfa jedenastka łodzian może wywalczyć sobie zwy-

cięstwo. Zdajemy sprawę z tego, że odniesienie zwycięstwa nad Wartą, jest rzeczą trudną, ale możliwą.

Dlatego z wielką niecierpliwością oczekujemy dziś godziny 15-iej, aby, gdy rozlegnie się na stadionie ŁKS gwizdek sędziowski, zapowiadający rozpoczęcie zawodów,

z nieklamanyim zainteresowaniem śledzić przebieg meczu.

Intryguje nas ciągle pytanie, czyżby istotnie ŁKS tylko bez 2-ch graczy był mało znaczącym zespołem?...

Odpowiedzią na to pytanie będzie przebieg walki i końcowy wynik dzisiejszego meczu.

Motocyklowy pojedynek

Oczekiwany z dużym zainteresowaniem rewanżowy pojedynek o złotych motocyklistów Łodzi pomiędzy por. Boncheta i Więckiem, nie doszedł do skutku. Nie zjawił się na starcie Bonchet, a to z tego względu, że podczas jednego z ostatnich treningów uległ wypadkowi i dość poważnie uszkodził swoją maszynę.

Pod nieobecność Boncheta, Więckiem całkiem swobodnie rozprawił się ze swymi przeciwnikami, zwyciężając ostatecznie w biegu finałowym w czasie 2 m 37 sek. Na drugim miejscu uplasował się Strzelecki z Tramwajarza. Trzeba przyznać, że zawodnik ten zaprezentował się z jak najlepszej strony.

Na trzecim miejscu w biegu finałowym uplasował się Koperniak. Trzeba przyznać, że ze Strzeleckim nawiązał dość emocjonującą walkę i uległ mu dopiero w ostatnim okrążeniu. 4) Wierzbicki.

Motocykliści Łodzi, jak już wspomnieliśmy, startują dzisiaj na wielkich wyścigach w Warszawie. Podany przez nas poprzednio skład reprezentacji uległ jednak pewnej zmianie i ostatecznie przedstawia się następująco: w kat. do 130 ccm startuje Kwapiszewski (ŁKS), w 250 ccm Mucha (DKS), w 350 Więckiem (DKS), w kat. powyżej 350 ccm: Strzelecki (Tramwajarz) i Szumarski (Elektroniak).

— Niech pan wejdzie — rzekła wieśniaczka. W olbrzymiej sali, do jakiej go wprowadziła ogień palił się w głębi kominka. Zachodzące słońce zapalało rude błyski na starych wiejskich meblach. Słychać było dochodzący z zewnątrz odgłos łupania suchego drzewa i gđakania kur. Kobieta postawiła na stole butelkę i szklanke.

— Wystarczyła by mi woda — powiedział Jan-Franciszek.

— U Augustyny Viellat nie odmówiono jeszcze nigdy żadnemu podróżnemu szklanki wina, nawet w tych nędznych czasach — rzekła dumnie wieśniaczka.

Jan - Franciszek pił powoli, a na jego jasnej twarzy odmalowała się przyjemność, jaką sprawiał mu każdy łyk.

— Jeszcze szklaneczkę? — spytała Augustyna Viellat.

— Chętnie — odpowiedział. — To jest doskonale!

Z naszych winnie — objaśniła go wieśniaczka. Przyglądała mu się, jak pił, tłumiać westchnienie. Nie wiała nigdy syna, a tak kochałaby takiego dużego, pięknego, prostego chłopca.

— Czy był pan na wojnie? — spytała.

— Od początku do końca — odpowiedział Jan - Franciszek. — W korpusie ochotniczym.

— Podobno w Korpusie Ochotniczym byli najdzielniejsi chłopcy — powiedziała kobieta.

— Podobno — potwierdził, śmiejąc się.

Wstał nagle i podszedł do skrzynki, na której ustawiony był aparat radiowy. Nastawił wskazówkę na miejsce, z którego słychać było audycje londyńskie.

— Nie o tej porze — rzekła Augustyna.

Stała koło stołu. Jan - Franciszek podszedł i usiadł koło niej na rogu stołu.

— Przed zapadnięciem zmierzchu muszę znaleźć schowanie dla kilku towarzyszy — powiedział krótko.

Kobieta nie drgnęła, tylko ściszej nieco głos spytała:

— Czy chodzi o więźniów, którzy zbiegli?

— Nie, chodzi o Anglików.

— Jaki o Anglików? — wykrzyknęła Augustyna Viellat.

Była tak zdziwiona, że wykrzyknęła to niemal głośno i teraz niespokojnie wyjrzała na dwór. Ale zobaczyła tylko głuchego służącego przed domem.

— Niektórzy z nich są jeszcze z Dieppe, a poza tem kilku straconych lotników — wyjaśnił Jan - Franciszek.

— Matko Boska! Matko Boska!... — wymamrotała Augustyna. — Żołnierze angielscy w naszej okolicy... Sądziłam, że ukrywają się jedynie na północy!

— Tam chowali się początkowo — powiedział Jan - Franciszek. — Doznali jak najlepszego przyjęcia.

— Ja myślę! — zawołała wieśniaczka. — Żoł-

nierze angielscy są u siebie w każdym prawdziwym francuskim domu.

Skrzyżowała swą czarną chusteczkę na piersiach i chustka ta drżała lekko.

— Więc... gdybym ich tu do pani przyprowadził?

— Byłabym panu wdzięczna za to... — odpowiedziała.

— Uprzedzam pania, że to jest dość niebezpieczne... Oprócz nich...

— Uważam, że pan jest naprawdę zbyt młody, by udzielać mi rad w moim własnym domu — przerwała mu Augustyna Viellat.

— Ale chodzi mi o to, czy będą tu zupełnie pewni?

— Mój mąż i moja córka podzielają moje poglądy, a nasz służący pracował jeszcze u mojego teścia — odpowiedziała niecierpliwie.

— Będzie nas siedmiu, czy ośmiu — oznajmił Jan - Franciszek.

— Dom jest duży.

— A co z wyżywieniem?

— Bogu dzięki nikt jeszcze nie umarł z głodu u Augustyny Viellat, nawet w tych podłych czasach — odpowiedziała z dumą.

* * *

Zjawili się w małych grupach w przeciagu dwóch noy. Kanadyjczycy z Dieppe przebyli już z dziesięć melin; ukrywali się po chalupach rybactkich, w pałacach możnych, wsiach górskich i przydrożnych zajazdach. Dwaj ranni lotnicy z RAF-u leżeni byli przez długie tygodnie przez wiejskiego doktora. Ochotnicy belgijscy pracowali w lesie, jako drwale. Wreszcie Feliks przywiódł z sobą milczącego Poiaka, któremu Niemcy wylamali wszystkie palce u prawej ręki.

13. X w Łodzi

WAZNE TELEFONY:

Woj. Urząd Bezp. — tel. 252-72
Wojewódzka Kom. Milicji Obywatelskiej — tel. 250-07
Miejska Komenda Milicji Obywatelskiej — tel. 253-60
Pow. Urząd Bezp. — tel. 130-01
Kom. Pow. MO. — tel. 185-02
Pogot. Lekarskie PCK — tel. 117-11
Pogot. Ratunk. Miejskie — tel. 104-44
Pogot. Ratunk. Ujez. — tel. 134-15
Straż pożarna — tel. 8
Biuro numerów — tel. 199-06
Redaktor Naczelny Kuriera Popul. i sekretariat — tel. 130-46
Sekretarz Redakcji — 144-18
Kierownik Administracji — 222-22
Dział ogłoszeń i Eksped. — 256-37
Dział prenumeraty — 268-95

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dużurają apteki: Wagnera (Piotrkowska 67), Ryła (Kopernika 26), Kohna (Pl. Kościelny 8), Hamburga (Główna 50), Groszkowskiego (11 Listopada 15), Raczyńskiego (Kątna 54).

TEATRY

PAŃSTWOWY TEATR WP

Dzisiaj i dni następnych dramat współczesnego polskiego autora Stefana Otwinowskiego „Wielkanoc” ze znakomitą kreacją Ewy Kuniny i Aleksandra Zelwerowicza. Poza udział biorą: Kossobudzka, Lapicki, Woźniak, Maliszewski, Pietraszkiewicz, Leszczyński, Lubelski, Puchniwka, Ordon, Piłarski.

Początek o godz. 19-ej min. 15.

TEATR POWSZECHNY TUR

Dzisiaj i dni następnych wspólny dramat polityczny Adama Ważyka „Stary Dworek” z udziałem: Macherskiej, Węgrzyna, Staszewskiego, Nawrockiej, Swiderskiego, Rachwalskiej, Fijewskiego, Skowrońskiego, Dejmecka i Dewojno.

Pocz. o godz. 19-ej min. 15.

TEATR NA PIETERKU

Traugutta 1

Dzisiaj w niedzielę 2 przedstawienia o godz. 16 i 19.30, widowiska p.t. „Od Cyda do Żołnierza Polskiego”. Jest to montaż muzyczno-poetycki, sławny już z objazdów po całym kraju, złożony z utworów najwybitniejszych poetów, ilustrowany muzyką największych kompozytorów polskich, a przede wszystkim Chopina.

Gościnnie wystąpią: Wł. Surzyński (recytacje), Miła Iwanicka (sopran), J. Kozłowski (tenor). Przy fortepianie prof. Halina Dobrzyńska. Reżyseria i montaż S. Miłski.

TEATR KAMERALNY D. Ż.

Daszyńskiego 34

Dzisiaj w niedzielę dn. 13. b.m. dwa przedstawienia o godz. 15.30 i 19. komedii G. B. Shaw'a — „MAJOR BARBARA”. Udział biorą: A. Chronicki, K. Dejunowicz, B. Drapińska, H. Drohocka, L. Dunin, J. Duszyński, I. Horecka, W. Jakubińska, J. Jaron, S. Jaśkiewicz, A. Mikołajewski, Z. Mrozowska, L. Tatarski, F. Zukowski. Reżyseria — E. Axer. Dekoracje — J. Rybkowski. Kasa czynna od godziny 10-ej. Telefon 123-02.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ

„LUTNIA”

Dzisiaj dwa przedstawienia o godz. 16 i 19. „Wesoła wdówka”. Operetka w 3-ach aktach F. Lehara. Z udziałem całego zespołu artystycznego. Kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR „SYRENA”

Traugutta 1

Dzisiaj w niedzielę 2 przedstawienia p.t. „BEZ ŻELAZNEJ KURTANY”, udział biorą: — Maria Bielicka, Stefania Górńska, Stefania Grodzka, Regina Grabowska, Irena Malikiewicz, Henryka Stankiewicz, Zygmunt Chmielewski, Edward Dzielowski, Wacław Jankowski, Wacław Kucharski, Kazimierz Pawłowski, Jerzy Pichelski, Józef Matuszewski, Stefan Witas.

Kier. art.-lit. Jerzy Jurandot. Dekoracje: J. Rybkowski i Marian Stepień.

Początek przedstawienia o godzinie 16.30 i 19.30. Kasa czynna cały dzień. Tel. 272-70.

RADIO

fala 224 m

na niedzielę, 13 października

Kraków: 7.00 Pieśń „Kiedy ranne...”, 7.05 kalend. histor., 7.10 aud. poranna. W-wa: 8.00 Dziennik. Łódź: 8.20 Progr. na dziś. W-wa: 8.25 muzyka z płyt, 9.00 nabożeństwo. Łódź: 10.00 Transm. uroczystego usynowienia sierot przez Koło EPR przy ŁWEKD w Helenówku, spraw. L. Szumlewskiego, 10.40 Z cyklu: „Co się dzieje w Łodzi” Pog. F. Wojskiego p.t. „Żołnierze Demokracji”, 10.50 Muzyka francuska w wyk. sekstetu mandolinistów E. Ciukszy, 11.05 Aud. dla świetlic wiejskich: 1) Poradnik rolniczy w opr. inż. J. Pajaka pt. „Prace jesienne na łakach i pastwiskach”, 11.15 2) Muzyka z płyt, 11.25 W III rocznicę bitwy pod Lenino, Aud. sł.-muz., 11.45 Listy i programy omówi red. K. Turkiewicz. Kraków: 11.57 sygn. czasu i hejnał z Wieży Mariackiej oraz wskazania obywat. T. Kościuszki. Katowice: 12.06 Poranek symfoniczny, w przerwie radiokronika i przy głośniku, 13.30 „Niemcy po wojnie”. W-wa: 13.40 aud. wojskowa, 13.55 Najciekawsze aud. przysz. tygodnia, 14.00 Aud. dla świetlic wiejskich, 1.35 Chwilka biura studiów. Kraków: 14.60 W ramach Teatru Wyobraźni słuchowisko pt. „Strachy” w/g Plauta w opr. Bujańskiego. Łódź w progr. ogólnop., 15.20 Felieton teatralny w opr. S. Zółkiewskiego pt. „Teatr inteligencji polskiej”. W-wa: 15.30 Koncert kapeli ludowej, 16.00 Aud. sł.-muz. dla dzieci, 16.20 aud. dla młodzieży. Łódź w progr. ogólnopolskim, 16.35 Kwadrans „Kuznicy” w opr. M. Buczkówny. W-wa: 16.50 Kronika kultury, 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie”, 18.15 „5 minut poezji”, 18.20 Przegl. tygodnia, 18.30 Tygodnik dźwiękowy. Łódź w progr. ogólnopolskim, 18.45 „Uśmiech i piosenka”, „Walczyki panny Ludwiki” pios. Hanny Januszewskiej, w rez.

T. Markowskiego. W-wa: 19.10 Muzyka muzyczna, 20.00 dziennik, 20.30 Reportaż, 20.50 Ciekawostki literackie, 21.00 Aud. muzyczna „U naszych przyjaciel”, 21.45 Kwadrans prozy. Łódź w progr. ogólnopols., „Antena na bakier” pios. Igoła Sikirycyckiego „Nieporozumienie” w rez. autora. W-wa: 22.15 Muzyka taneczna w wyk. Ork. J. Cajmera. Łódź: 22.45 Koncert życzeń (część I-sza). W-wa: 23.00 Ostat. wiad. dziennika, 23.20 Progr. na jutro. Łódź: 23.30 Wład. sportowe, 23.35 Progr. na jutro, 23.40 Koncert życzeń (część II-ga), 0.30 Zakończenie audycji i hymn do 0.32.

STEFAN OTWINOWSKI

NAGROBEK

Powieść

„KSIĄŻKA”

Wydawnictwo chemiczne

TEOFIL PAŁCZYŃSKI

Łódź, Nawroć 43, tel. 220-52

poleca

PASTY DO OBUWIA:

„PRIMALIN”

„ARGO”

Repertuar kin łódzkich

POLONIA ul. Piotrkowska 67	„KROLEWNA SNIEŻKA”
TECZA ul. Piotrkowska 108	„DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGODY”
GDYŃA ul. Przeląd 2	„ZWARIOWANE LOTNISKO”
STYLÓWY ul. Kilińskiego 123	„BATALIA NIEUSTRASZONYCH”
BALTYK ul. Narutowicza 20	„JESSE JAMES”
WISŁA ul. Przejazd 1	„DALEKA DROGA”
ADRIA Marszałka Stalina (Główna) 1	„DALEKA DROGA”
WŁÓKNIARZ ul. Zawadzka 16	„GDY MADELON”
HEL ul. Legionów 2-4	„ZWARIOWANE LOTNISKO”
TATRY ul. Sienkiewicza 40	„BRUTAL”
PRZEDWIOSNIE ul. Zeromskiego 74-76	„U KRESU DROGI”
WO. NOŚĆ ul. Napiórkińskiego 16	„SZARY LORD”
ROMA ul. Rzgowska 34	„ZYGMUNT KŁOSOWSKI”
ZACHĘTA ul. Zgierska 26	„SZYRMET CHAN”
BAJKA ul. Franciszkańska 31	„WIEZIEN 4328”
ROBOTNIK ul. Kilińskiego 178	„DOROZKARZ Nr 13”
REKORD ul. Rzgowska 2 (Plac Reymonta)	„CO MÓJ MĄŻ ROBI W NOCY”
M J Z A Ruda Pabianicka	„JEZEBEL”
ŚWIT Bałucki Rynek 5.	„PAPA SIĘ ŻENI”
OSWIATOWY OM. TUR ul. Kopernika 8	Nieczynny z powodu remontu.
OSWIATOWE II Rzgowska 94	CZŁOWIEK I ZWIERZĘTA dod. dla dzieci — „Wilki i 7 kozłat”

Początek seansów: w dni powszednie o godz. 16. 18 i 20; w niedzielę i święta o godz. 14. 16. 18 i 20

Kina: HEL, ADRIA i ROMA rozpoczynają seanse o pół godziny później, t. zn. w dni powszednie o godz. 16.30, 18.30 i 20.30, w niedzielę i święta pierwszy seans o godz. 14.30. OSWIATOWY — 3 seanse dziennie: godz. 16, 18, 20. Początek seansów w kinie BALTYK w dni powszednie o godz. 10.30, 18.30 i 20.30, w niedzielę i święta o godz. 12.30, 14.30, 18.30 i 20.30.

Uwaga. We wszystkich kinach w dniu premiery passe-partout oraz bilety bezpłatne i ulgowe — nieważne

Kino POLONIA w dniu dzisiejszym rozpoczyna seanse o godzinie 12, 14, 16, 18, 20.

POTRZEBNI CHŁOPCY
do roznoszenia gazet

ZGŁASZAĆ SIĘ: PIOTRKOWSKA 70 — W ADMINISTRACJI

TEATR KAMERALNY D. Ż. Daszyńskiego 34

DZIS DWA PRZEDSTAWIENIA

4 aktowej komedii G. B. SHAWA

»Major Barbara«

Godz. 15.30

KASA CZYNNA OD 10 RANO.
TEL. 123-02.

Godz. 19.30

TEATR NA PIETERKU — TRAUUGUTTA 1 — TELEFON 176-82

Dzisiaj dwa przedstawienia o godz. 16 i 19.30 widowiska p.t.

»Od Cyda do Żołnierza Polskiego«

Gościnnie wystąpią:

WŁ. SURZYŃSKI (Recytacje),

MILA IWANICKA (sopran)

KOZŁOWSKI (tenor)

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

Dr RATAJ-ZURAKOWSKA z Warszawy. Specjalistka chorób skórnych wenerycznych u kobiet, kosmetyka lekarska. Piotrkowska 33, godzina 12—1 i 3—5/2.

Dr BORNSTEIN — choroby kobiece, ul. Traugutta 9, III p. —3209

LECZNICA PRZYCHODNIA Piotrkowska 3. Porady ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów — przyjęcia 10—19. —3353

Dr TADEUSZ CHĘCINSKI asystent szpitala skórno - wenerycznego św. Marii Magdaleny przyjmuje 4—6, z wyj. sobót. Piotrkowska 157, tel. 203-11.

Dr ZOFIA KOLSUT z Warszawy — choroby kobiece, akuszeria — powróciła i przyjmuje obecnie — Łódź, Piotrkowska 70 m. 8, telefon Nr 212-22, godz. 15—18. —3263

Dr ŚWIEGŁO ADAM — choroby kobiece i akuszeria. Przyjmuje 4—6 ul. Zawadzka 38. —3348

Dr KOWALSKI MIECZYŚLAW specjalista chorób wenerycznych i skórnych przyjmuje od 8—10 i 4—7 Al. 1 Maja 3

Dr LIBO ALEKSANDER, choroby uszu, nosa i gardła. ul. Przejazd 6. Przyjmuje od godz. 8—10 i 4—6, tel. 101-50. —1433

Dr med. B. TOLCZYŃSKI — starszy asystent Uniwersytetu Łódzkiego, specjalista chorób uszu, nosa i gardła Sienkiewicza 37, ordynuje od 3—7 popoł. Tel. 269-01.

Dr med. SIENKO KSAWERY (z Warszawy), specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pęcherza. Przyjmuje ul. Kilińskiego 132 w godz. 12—2 i 4—6. Tel. 205-55. —232

Dr med. ZURAKOWSKI z Warszawy. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucowych. Piotrkowska 33 godz. 21—1 i 3—5/2.

Dr med. J. MIRSKI choroby kobiece, ul. Zeromskiego 37, tel. 257-23, wznówił przyjęcia godz. 4—7.

DR. KONDRACKI specjalista chorób żołądka, kiszek, wtroby, Narutowicza 35 przyjmuje 3—6, telefon 206-99.

Dr. JADWIGA SZUSTROWA, choroby płuc, Łódź, ul. Wólczajska Nr 197 m. 1 wznawia przyjęcia od godz. 17 do 19-ej. —1938

Dr DOBROWOLSKI — specjalista chorób nerwowych i seksualnych przyjmuje od 3—5. Kopernika 6, m. 3, tel. 186-00.

LEKARZ STOMATOLOG Alicja Burakowska z Warszawy — leczenie jamy ustnej i zębów. Pracownia zębów sztucznych. Andrzeja 2. —930

Dr J. VOGEL ze Lwowa, specjalista chorób kobiecych i akuszerii. Przyjmuje ul. Narutowicza 4. Tel. 260-92.

Kupno i sprzedaż

ZEGARKI - BIŻUTERIA, kupno — sprzedaż. B. Kowalski, Łódź, Piotrkowska 3. —3219

SPRZEDAŻ I KUPNO różnych paśm oraz obić gremplarskich, Łódź Narutowicza 34. —3418

POKOST malarski (lniany), pokost podłogowy, pokost sztuczny, poleca Wydawnictwo Chemiczne „ULTRON”, Łódź, Południowa 78/80, tel. 138-19.

ZESZYTY, bruliony, pocztówki kolorowe, teckizy, skoroszyty, koperty, papiery listowe, powielacze, kancelaryjne, przebitkowe poleca: „POLONIA” ul. Jaracza 1. —3392

Zaofiarowanie pracy

POSZUKUJE się pielęgniarki do niemowlęcia. Wiadomość: ul. Gdańska 61 m. 7, między godz. 2—4.

POMOC domowa bez gotowania, czysta, uczciwa, lubiąca dzieci, potrzebna natychmiast. Świadczenia lub polecenie pożądane. Zgłoszenia ul. Zawadzka 36 m. 6. —3379

POTRZEBNA natychmiast kobieta lub dziewczyna do 2-ga dzieci. Warunki do omówienia na miejscu, ul. Kilińskiego 73 m. 38. —3422

POSZUKUJE się technika - farbiarza z praktyką zawodową w Przemysle Wełnianym. Zgłoszenia osobiste do Dyrekcji Wełnianej — Wydział Personalny Aleje T. Kościuszki 3 III p.

Różne

ŚWIATOWEJ sławy jasnovidz psychograf zdumiewająco przepowiada. Nadesłaj pytania, datę urodzenia, 30— zł. Odpowiedzi indywidualne, analizy metodą grupową, Horoskopy płatne. Podziękowania z całego świata. Vapuro, Katowice Skrzynka pocztowa 376.

ZAGINĄŁ pies rasy (maltańczyk) dn. 10.X.46 r. Odprowadzić proszę za wynagrodzeniem, ul. Piramowicza 15 m. 2.

GOSPODARSTWO ogrodnicze wdzierżawę, wraz z domem mieszkalnym. Wiadomość. Łódź, Piotrkowska 235. —3426

Lokale

POKÓJ umeblowany możliwie w centrum miasta, potrzebny dla samotnego Pana. Zgłoszenia do Administracji Kuriera Popularnego pod „Samotny”. —3424

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną RKU Skierniewice na nazwisko Goli Stanisław, ul. Marysińska 57 m. 18. —3423

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Tel. red.: 130-46 i 144-18. Adm.: 222-22 i 256-37. Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 12—13. Sekretarz Redakcji od 11—12-ej. Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy artykuły tylko z góry umówione. Wydawca: Wojewódzki Komitet PPS w Łodzi

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyrys petito wy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr — szpalę poza tekstem — zł 14, w tekście — zł 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.